

OK PLUS

2001-2

NEGENENDERTIGSTE JAARGANG
APRIL-MEI-JUNI 2001 NR.2

Driemaandelijke periodiek voor inwijding in de beeldende kunsten
Uitgave van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen v.z.w.
onder de auspiciën van de Vlaamse provincies
Verantwoordelijke uitgever: Rudy Vercrussee, Grote Markt 46, 9100 Sint-Niklaas

Tentoonstellingsagenda van 15/05/2001 tot 30/09/2001

Jong acteertalent in Vlaanderen

De **nieuwe** opbergmap
10 euro of 403,-BF zie pagina 3 en 36

OPENBAAR KUNSTBEZIT
IN VLAANDEREN

Secretariaat, redactie
en abonnementendienst:

Oud-Parochiehuis,
Grote Markt 46,
9100 Sint-Niklaas
tel.: 03/760.16.40
fax: 03/760.16.41

e-mail: openbaar.kunstbezit@planetinternet.be

PUBLICITEIT

03/231.28.00 (B-Promotion)

B.T.W.-nummer: 427.190.176

BANKRELATIES

448-0007361-87
385-0590844-80
000-0099920-10
135.20 (NL)

ISSN 1373-4873

wd 2001/7892/05

Deze OKVplus werd samengesteld door
Rudy Verduyse, Michel Peeters
en Kristien Van Mieghem

VORMGEVING:

Geert Verstaen

ABONNEMENTENDIENST:

Kristien Van Mieghem

Gedrukt op Artic 90 gr

Inhoud

- 3 Recht op antwoord
- 4 **JONG! Kris Dewitte**
- 6 This is not a freak show
- 8 Over adelaars en eierschalen
- 10 Mode 2001 Landed-geland
- 12 Boten met een blauw schildje?
- 14 Paul Bauters, 2000 jaat molens in Vlaanderen
De Biënnale
- 16 Over everzwijnen, bierbonnen en Gallische soep
- 17 De farao's op een schijfje
- 18 George Grard

20 Publiek en Museum

- 24 De Boedha in de Drakenpoort
Carl Andre
- 25 Koninklijk Zilver voor Volk en Vorst
- 26 Rubens zilveren lampetstel
- 27 Anders gekleed, anders gedragen...
- 28 Panamarenko
Re-touche, 250 schilders van de Gentse academie
- 29 Pieter Breugel de Oude
Jheronimus Bosch
- 31 Exit Congo

32 Tentoonstellingsagenda

- 36 Fotografiecircuit
- 36 Activiteiten, Cursussen, Museumnieuws

PMMK, Oostende

Retrospectieve José Vermeersch UITGESTELD

tot 22 september 2001

De opening van de retrospectieve gewijd aan het oeuvre van José Vermeersch, aanvankelijk voorzien voor 30 maart 2001 werd wegens verbouwingswerken in het PMMK uitgesteld tot 22 september 2001. Uiteraard komen wij daar in een volgend nummer van OKV-plus op terug.

De editie "José Vermeersch. Schilderen, beelden en tekeningen" door Rik Sauwen verschijnt op 15 mei 2001.

Losse nummers kosten

6,20 euro (250,-BF) of 6,70 euro (vanuit Nederland)

Bestellen kan door storting op rekening
448-0007361-87
(in België)
of 135.20 (in Nederland)

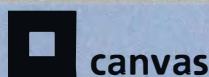
van Openbaar Kunstbezit
in Vlaanderen, met vermelding
van de *titel van de aflevering*.

Het volgend nummer van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen

heeft als onderwerp
het **Sint-Janshospitaal in Brugge** en verschijnt op 20 juni 2001

De nieuwe opbergmap

10 euro of 403,-BF zie pagina 3 en 36

LINK biedt de kijker elke week een overzicht uit de brede culturele actualiteit. Fien Sabbe is de centrale gastvrouw. Op een boeiende en tegelijk prettige manier informeert zij, samen met Ianka Fleerackers en Kurt Vandemaele, wat er zoal aan cultuur te beleven valt.

OPENBAAR
KUNSTBEZIT
VLAANDEREN

IS NU OOK OP HET NET
<http://www.okvweb.org>

OKV op de VRT-radio bij radio Klara

12 juli, tussen 17.00 en 18.00 u

Recht op antwoord:
van de gewezen schepen aan de conservator-arbeider

In OKV-plus 2001/1, gepubliceerd begin februari 2001, verscheen op pagina 7 een artikel van Paul De Moor, een artikel dat de weerslag is van een gesprek met Staf Thomas, conservator van het stedelijk museum Het Toreke in Tienen.

In dit artikel doet Staf Thomas, die daarin het epitheton conservator-arbeider kreeg, zijn relaas o.m. over zijn verhouding met Tienen, zijn conservatorschap en over de realisatie van Het Toreke en het aankomende Suikermuseum.

Een en ander is niet in goede aarde gevallen bij Jean Defau, t.e.m. 31 december 2000 schepen voor cultuur van de Stad Tienen. OKV-plus wil geen platform bieden aan een lokale politieke arena, maar Jean Defau heeft

ook het recht om zijn blazen te schonen. Daarom beperken wij ons tot de gewraakte passages en het wederwoord daarop van gewezen schepen Jean Defau.

Staf Thomas: "... We groeiden. We verwierven naam en faam. Er was enthousiasme. Inzet. Tot een nieuw bestuur en een nieuwe schepen van cultuur het stadhuis betrokken. De gloednieuwe schepen begreep er geen snars van. Tentoonstellingen van actuele kunstenaars werden bevroren. Initiatieven met expansie naar buiten Tienen werden teruggesnoeid. ..."

Jean Defau: "... Bij mijn aantreden als schepen van cultuur werd ik geconfronteerd met begrotingsperikelen. Ten gevolge hiervan diende fors bespaard te worden. Wanneer de heer Thomas stelt dat zijn initiatieven teruggesnoeid werden, vind ik dat op zijn minst oneerlijk. Op het ogenblik dat er opnieuw budgettaire ruimte was, hebben we ervoor gezorgd dat er duidelijke fundamenten voor de toekomst gelegd werden. ..."

Staf Thomas: "... De toekomst dient zich mooi aan (...) Na twee koude mandaten, is er een begripvolle schepen. ..."

Jean Defau: "... wat de zogenaamde koude mandaten betreft, wil ik met enkele feiten duidelijk maken dat we niet hebben stilgezeten. Ik schrijf uitdrukkelijk we omdat dit zeker niet alleen de verdienste is van de heer Thomas, maar van de hele dienst cultuur, van de gemeenteraad en van mezelf. Een ambtenaar is nog geen schepen en om projecten te realiseren, heeft men voorzeker een politicus nodig. (...) Ik wens te beklemtonen dat het merendeel van deze dossiers haast steeds unaniem door de gemeenteraad goedgekeurd werd..."

De bedoelde projecten zijn: Het Hagelands Historisch Documentatiecentrum (1992), de nieuwe bibliotheek (1993), de uitbreiding van Het Toreke (gestart in 1997), start van de archeologische opgravingen (1997), het Suikermuseum (eerste steen 21/05/2000).

Jean Defau i.v.m. het Suikermuseum:
"... De financiering en de borgstelling (i.v.m. de inrichting) werden nog in de loop van de laatste week van mijn ambtsperiode door de gemeenteraad goedgekeurd. ..."

Jean Defau was toen voorzitter van de Raad van beheer van het Suikermuseum.

Strijdbijlen zijn er om begraven te worden.

RUDY VERCRUYSE, DIRECTEUR

FOTO JACQUES SONCK

De nieuwe opbergmap van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen

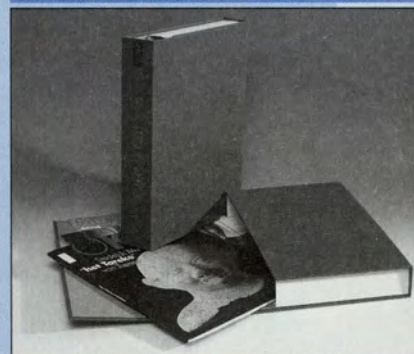
De nieuwe opbergmap van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen is een eigen concept en werd voor u op maat gemaakt. De zeer verfijnde afwerking met linnen, foliedruk en blinddruk zorgen voor een gedistingeerde luxe die in geen enkele boekenkast misstaat.

De opbergmap biedt ruimschoots plaats aan:

- 4 x OKV
- 4 x OKV-plus
- 4 x Museumkatern

technisch

formaat: 29 x 65,7 cm
rugdikte: 3,8 cm
bekleed met linnen
bedrukt met folie op de rugzijde
blinddruk op de platzijde
kleefstrook met jaartal

Let op

de opbergmap bevat 3 kleefstrookjes met de jaartallen 2001, 2002 en 2003; dit komt omdat deze opbergmap wordt aangemaakt in een hoeveelheid die goed is voor drie jaar. Uiteraard moet u maar één jaartal gebruiken, nl. 2001.

Prijs

Vanuit België: **10 euro**
Vanuit Nederland: **12,48 euro**
Vanuit andere Europese landen: 13,10 euro

Hoe kunt u een opbergmap bestellen

Bestellen kan door storting van **10 euro (403,-BF)** op rekeningnummer **448-0007361-87** van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, Sint-Niklaas met vermelding 'opbergmap 2001'.

U kunt gebruik maken van het betalingsformulier (niet voor Nederland) dat is toegevoegd.

Vindt u geen OKV betalingsformulier, dan kunt u uiteraard gebruik maken van eigen formulieren, phone banking of pc-banking.

Nederlandse abonnees opgelet, veroorzaakt geen onnodige bankkosten.

Vanuit Nederland

door storting van **12,48 euro** uitsluitend op gironummer **135.20** van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, Sint-Niklaas met vermelding 'opbergmap 2001'. De hogere prijs is te wijden aan de hogere posttarieven.

Vanuit ander Europese landen:

door storting van **13,10 euro** op rekeningnummer **000-0099920-10** van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, Sint-Niklaas met vermelding 'opbergmap 2001'. De hogere prijs is te wijden aan de hogere posttarieven.

JONG!

Kris Dewitte en jong acteertalent in Vlaanderen.

Kris Dewitte (°1967) is bezeten door zowel film als fotografie. Hij trekt al jaren naar diverse filmfestivals in Europa om er filmmakers, acteurs en actrices te fotograferen. Dichter bij huis bezoekt hij de sets van Belgische en Nederlandse films om er beklijvende beelden te schieten.

"Oorspronkelijk ben ik van opleiding grafisch vormgever. 't Is pas toen ik dat werk al enige tijd deed, dat ik overwoog om fotograaf te worden. Als ik er nu op terugblik, denk ik dat ik al die jaren eigenlijk al een fotograaf in mijn gedachten was."

"Van kindsbeen af was ik gefascineerd door de filmwereld. In dat opzicht is de fotografie voor mij een uitstekend middel geweest om op filmsets te komen. Toen ik in mijn eerste jaar Sint-Lucas zat, ben ik zelfs met een vriend naar Cannes getrokken: gewoon op de trein gestapt om het avontuur mee te maken. Sindsdien ben ik er elk jaar terug geweest. In 2000 was ik er voor de dertiende keer."

„Die eerste jaren in Cannes kon je acteurs en regisseurs nog makkelijk in een café of op straat tegenkomen en hen vragen of ze voor je wilden poseren. Veel langer dan vijf minuten kreeg je dan wel niet van zo'n Jane Birkin, maar ik was al tevreden met die buit. Een paar jaar heb ik dat vrije initiatief in Cannes gecombineerd met reportagewerk voor het weekblad Panorama. En ook voor de krant De Morgen heb ik er foto's gemaakt. Alleen werd me al gauw duidelijk dat ik in Cannes veel meer voldoening haalde uit de eigen afspraken. Daarom ben ik daar resoluut helemaal die weg ingeslagen. De werkomstandigheden tijdens het Filmfestival zijn nu moeilijker dan vroeger, maar daartegenover staat dan weer dat ik intussen op meer ervaring kan terugvallen."

"'t Zijn overigens niet altijd de grootste namen die je de boeiendste sensaties opleveren. In Cannes heb ik eens een hele tijd kunnen doorbrengen op de kamer van Hilde Van Mieghem, die ik al langer wilde fotograferen. Wel, dat was voor mij van een grote magie. Om je maar te zeggen: voor magie hoef ik niet per se Bruce Willis voor mijn lens te krijgen."

In de tentoonstelling *Jong* in De Brakke Grond in Amsterdam (9 februari tot 11 maart 2001), waartoe Franz Marijnen (gewezen intendant van De Bottelarij/KVS) mee de aanzet gaf, toonde Kris Dewitte foto's van jong Belgisch acteertalent. Nu is deze tentoonstelling achtereenvolgens nog te zien in HetPaleis (Antwerpen, 16 maart tot 29 april), De Bottelarij (Brussel, 11 mei tot 16 juni) en Theater aan Zee (Oostende, juli/augustus). Gelijktijdig verschijnt ook een fotoboek over dit onderwerp bij de uitgeverij Foto Art.

*"Theaterdirecteur Franz Marijnen zag mijn foto's die gebundeld zijn in Facts of Emotions, bleek daardoor gecharmeerd en liet me weten dat ik een project mocht doen binnen zijn Bottelarij in Brussel. In de keuze van mijn onderwerp liet hij me volledig vrij. Zo is de tentoonstelling *Jong* ontstaan. Ik wilde een subjectief overzicht brengen van het nieuwe acteertalent in Vlaanderen. De leeftijdsgrens legde ik daarbij op 30 jaar. Wat me meteen opviel, was dat die jonge acteurs en actrices zo enthousiast reageerden toen ik een beroep deed op hun medewerking. Ze waren duidelijk blij met de aandacht die ze kregen."*

"Het grote verschil met de foto's die ik in Cannes maak, is dat ik nu meer tijd had om deze jonge mensen te leren kennen. Al is het nooit mijn bedoeling om een grote kameraadschappelijke sfeer te creëren. Ik vind: er moet altijd een zekere afstand blijven bestaan tussen de fotograaf en degene die hij fotografeert. Maar ik probeer de persoon wel zo goed mogelijk te doorgronden. Misschien klinkt het pretentius, maar ik denk dat ik na al die jaren vrijvlug kan inschatten hoe iemand is. Ik doe zelf suggesties en kijk of iemand zich in mijn voorstel kan inleven. Wat ik zeker wil vermijden, is dat

IDES MEIRE
© KRIS DEWITTE

SILVIA CLAES
© KRIS DEWITTE

INGE PAULUSSEN & STEFAN
PERCEVAL
© KRIS DEWITTE

ik hem/haar forceer, want dat heeft geen enkele zin. Het blijft elke keer weer een kwestie van vertrouwen winnen. Bij mensen die ik ga fotograferen, let ik op hun manier van spreken, kijk naar de manier waarop ze met hun handen bewegen, stel een aantal vragen en zie hoe ze daarop reageren. Soms ben ik heel direct in mijn vragen, andere keren weer niet. Nogmaals: ik verwacht geen grote kameradschappelijke sfeer, maar er moet natuurlijk wel een goeie verstandhouding zijn. De fotosessie met Sara Debosschere bijvoorbeeld was ideaal: toen ik binnenstapte in de repetitieruimte van De Tijd, zag ik het beeld meteen voor me, zij begreep me met een half woord en ging daar volledig in mee. In het geval van Nathalie Broods daarentegen heb ik maar liefst drie sessies gedaan. Dat lag vooral aan mij: mijn bewondering voor haar zorgde ervoor dat ik tijdens het werken niet vrij van gêne was."

"Vroeger was ik heel verlegen. Ik ben die verlegenheid nog altijd niet helemaal kwijt, maar het is al fel verbeterd. Hoe meer ik erover nadenk, hoe meer ik tot de conclusie kom dat het fotograferen voor mij een mooie manier is geweest om mijn verlegenheid te doorbreken. Fotografie is ambivalent. Enerzijds heeft het een sociaal aspect: je gaat om met mensen. En anderzijds behoudt het iets eenzaterigs: het werk in de donkere kamer. 't Is een combinatie die perfect met mijn temperament overeenstemt."

MICHEL PEETERS

Praktische informatie

Nog tot 29/4 in HetPaleis, Antwerpen
Van 11 mei tot 16 juni in de Bottelarij, Brussel
Van 30 juli tot 5 augustus in Theater aan Zee, Oostende

Voor meer informatie: kris_dewitte@lycos.com
Tel./Fax. 09/233.47.43

This is NOT a freak show.

Beelden die beklijven...
Die bijblijven.

Eenentwintig internationaal gerenommeerde fotografen kijken in

'Ontbrekende beelden' op een nieuwe manier naar mensen met een handicap.

De foto's op de tentoonstelling staan haaks op de hardnekkige

clichévoorstellingen. Individualiteit en waardigheid zijn sleutelwoorden.

De kernidee van de tentoonstelling was de fotografen op verschillende manieren te laten werken. De tentoongestelde foto's zijn overwegend speciaal voor dit project gemaakt. Naast mode-, beauty-, en lifestylefotografen benaderen fotojournalisten en kunstenaars elk op een eigen manier het thema. Sommige fotografen maken hun beelden vanuit hun eigen ervaring als persoon met een handicap.

Opvallend zijn de vele verschillende invalshoeken van waaruit dit onderwerp benaderd wordt. Van koele observatie tot warme betrokkenheid. Maar altijd fascinerend en respectvol. Rasso Bruckert toont een reeks academische foto's in zwart-wit. Op het eerste gezicht niets apart, ware het niet dat de modellen een, al dan niet zware, lichamelijke handicap hebben. Anton Corbijn werkte samen met Station 17, een collectief van gehandicapte en niet-gehandicapte muzikanten. Uitgangspunt was

de film 'Reservoir Dogs'. Die sfeer wilde Corbijn ook in deze foto's. Een sfeer van dreiging en clangeest. Met een opmerkelijk resultaat.

Heel anders is de benadering van Hans Hansen. Zijn 'Hilfsmittel' werken bevreemdend. Hij koos om de hulpmiddelen in beeld te brengen, de apparaten die nodig zijn om lichamelijk gehandicapten meer levenscomfort te bieden. We zien allerlei voorwerpen, waarvan de functie niet meegedeeld wordt. Stille getuigen zijn het, elk met hun eigen verhaal, maar ze vertellen het niet. En willen we het eigenlijk wel horen?

Eén van de meest aangrijpende foto's is 'Das Gebet' van Gottfried Helnwein. Een jongen, geknield voor zijn bed met Donald Duck, zwevend, als in een visioen, voor hem. Surrealistisch en bizar. Kniel en bidt, vouw die handen, zelfs al zijn het prothesen... In '3 feet high and rising' worden we even meegenomen in de leefwereld van Semiray, een dwergvrouw. We zien haar temidden haar vrienden, op het strand, in bikini en op straat. De eerste emotie is er een van medelijden. Maar waarom, vraagt Daniel Josefsohn zich af? Wie is eigenlijk de 'freak', hij die gelukkig is of hij die ongelukkig is in iemand anders plaats?

De Engelse fotograaf Nick Knight wijzigt sterk ons kijken naar mensen met een handicap. Hij fotografeert hen als topmodellen en trekt daarmee de aandacht. Het is de bedoeling vastgeroeste visies over mensen met een handicap te veranderen. De tentoonstelling toont een wereld die niet vrij is van tegenstrijdigheden. Ze komt daardoor tegemoet aan de vraag van mensen met een handicap om als 'gewone' mensen gezien en geaccepteerd te worden.

Kan je het eigenlijk merken, het verschil tussen mindervaliden en anderen? Neen dus, en dat laten Olaf Martens en Falk Schultze-Motel ons duidelijk zien. Een groepje leerlingen bezoekt een inrichting voor lichamelijke gehandicapte jongeren. Ze worden heel speels in beeld gebracht, ondersteboven hangend in de bomen. Waaruit blijkt dat het vaak de externe kenmerken zijn, zoals het rolwagentje, waardoor deze mensen als 'anders' ervaren worden.

Verschrikkelijk mooi en ontroerend zijn de foto's van André Rival. Al nam hij ze dan niet zelf. Hij besloot zijn camera aan een bevriend model uit te lenen, die een zevenjarig zoontje heeft met het Syndroom van Down. Zij nam tijdens een vakantie hele mooie en ontspannen foto's waaruit vooral levensvreugde blijkt. Het zouden vakantiefoto's van ieder van ons kunnen zijn, van elk willekeurig kind. En natuurlijk zijn ze heel spontaan. Er was geen buitenstaander bij betrokken, alleen mensen waar het kind zich goed en geborgen bij voelde.

Marilyn Stroux heeft één van de meest sprekende bijdragen geleverd. We zien een lachend, blind meisje met in haar handen een klein bordje, met daarop de woorden: 'Ich sehe, das ich glücklich bin'.

Nu wij nog.

MICHEL PEETERS

Praktische informatie

nog tot 1 juli 2001
Museum Dr. Guislain
J. Guislainstraat 43
9000 Gent
Tel: 09/216.35.95
Fax: 09/216.35.35
E-mail: museum.dr.guislain@fracarita.org
Website:
www.fracarita.org/nl/europa/belgie/museum
Open van dinsdag tot vrijdag van 10 tot 17 uur en
van zaterdag tot zondag van 13 tot 17 uur
Toegangsprijzen: 200 BEF, 100 BEF (reductie)

OLAF SCHOLTE
VOYAGE SUR LA MER
2000

ANTON COORBIJN
STATION 17
2000

GOTTFRIED HELNWEIN
DAS GEBET
2000

Over adelaars en eierschalen

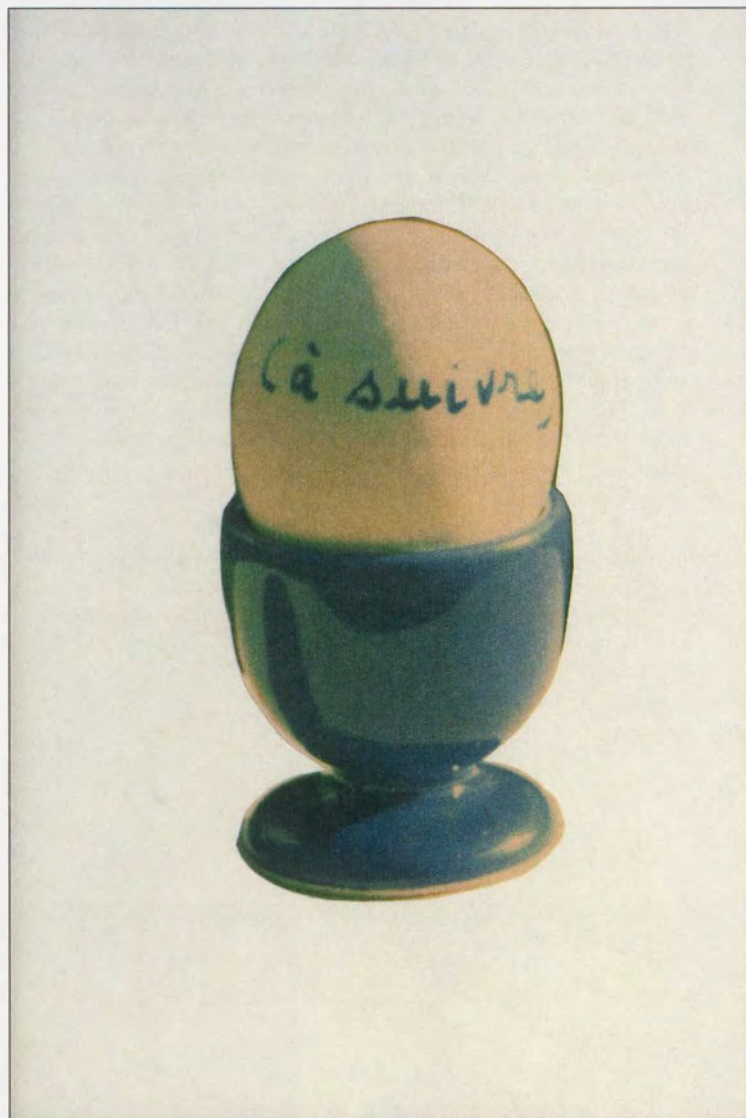
Marcel Broodthaers (1924-1976) wordt beschouwd als de meest invloedrijke Belgische kunstenaar van de tweede helft van de twintigste eeuw. Ook vanuit het buitenland heeft hij erkenning gekregen. Getuige hiervan zijn de grote tentoonstellingsprojecten die het afgelopen decennium door toonaangevende buitenlandse musea werden georganiseerd (Minneapolis, Los Angeles, Madrid, Parijs, Barcelona, Düsseldorf, Berlijn...).

De verwachtingen voor deze expositie zijn hooggespannen, want in feite kan je spreken over een 'home-coming' van deze kunstenaar. Het begin is alleszins zeer uitnodigend: bovenaan de monumentale trap, geflankeerd door palmbomen, toont een filmprojectie ons een rokende, zelfverzekerde Broodthaers. Het is alsof de gastheer ons opwacht.

Als kunstenaar kan je hem niet zomaar catalogeren, daarvoor nam zijn werk teveel verschillende vormen aan: hij maakte objecten met eierschalen, mosselschelpen of steenkool, maakte foto's en films, maar was daarnaast ook actief als organisator van tentoonstellingen, 'happenings' en openbare debatten, schreef gedichten en open brieven, publiceerde boeken, enz.

Vergeten we niet dat hij als dichter is begonnen. Zelf begreep hij aanvankelijk niet waarom hij meer succes had als beeldend kunstenaar dan als schrijver/dichter. Getuige van zijn overstap is het werk 'Pense-Bête' (1964), dat we in het begin van de tentoonstelling zien, waar een pak van 50 exemplaren van zijn gelijknamige dichtbundel werd ingepleisterd. De bezoeker wordt het onmogelijk gemaakt om het boek te lezen zonder het plastisch aspect te vernietigen.

Broodthaers hield er een heel eigen visie op na betreffende musea. Zo richtte hij in zijn huis een eigen museum in: 'Musée d'Art Moderne, Département des Aigles' dat aanvankelijk uitsluitend bestond uit een aantal lege transportkisten en postkaarten. Hiermee bekritiseerde hij de musea; niet alleen hun toestand maar ook hun structuur. Dit fictieve museum wordt de spil van waaruit hij bijeenkomsten gaat organiseren, brieven schrijven, boeken publiceren, enz. De volgende jaren opent hij in verschillende tentoonstellingen telkens nieuwe afdelingen, zoals in 1972 in Düsseldorf waar het Musée d'Art Moderne des Aigles – section des figures – ons een 300-tal uiteenlopende beelden van arenden toonde.

ONDER: MARCEL BROODTHAERS
FÊMUR D'HOMME BELGE,
1964-1965
COLL. SYLVIO PERLSTEIN,
ANTWERPEN
© SABAM BELGIUM 2001

MARCEL BROODTHAERS
A SUIVRE, 1967
VERZAMELING PHILIPPE DE
GOBERT
© FOTO: PHILIPPE DE GOBERT
© SABAM BELGIUM 2001

MARCEL BROODTHAERS
MET KAMEEL
PALEIS VOOR SCHONE KUNSTEN
BRUSSEL, 1974
© FOTO: YVES GEVAERT
© SABAM BELGIUM 2001

Deze installatie werd nu in de tentoonstelling gereconstrueerd. Jammer genoeg wordt het voor de bezoeker niet duidelijk wat nu juist Broodthaers' visie was omtrent het ideale museum want buiten een getoonde filmopname (louter Franstalig en niet ondertiteld) van de RTBF waarop de kunstenaar zijn ideeën verduidelijkt, komen we hier niets meer te weten.

'Un Jardin d'hiver' is met zijn houten stoeltjes, palmiërs en gravures van exotische dieren als een oase in het museum. Het lawaai van een 'echte' papegaai versterkt nog dit gevoel. Deze installatie werd voor het eerst getoond in 1974 als onderdeel van een groepstentoonstelling in het PSK. Het was ook voor deze gelegenheid dat de kunstenaar met een uit de Zoo van Antwerpen geleende kameel het museum binnenstapte.

Broodthaers' passie voor film- en diabeelden, krijgt ook de nodige aandacht (ABC ABC Images –1974). Voor hem was dit de ideale manier om tot een verhalende poëtische structuur te komen waarin teksten, beelden en objecten met elkaar geassocieerd werden. Dankzij dit medium kon hij als het ware zijn dichterschap combineren met de beeldende kunsten. Of hoe de grenzen tussen verschillende artistieke disciplines kunnen vervagen.

Ook al heeft hij om de brode de overstap gemaakt van literatuur naar beeldende kunst, toch is de liefde voor het woord, de poëzie onmiskenbaar aanwezig in heel zijn oeuvre. Zowel in zijn eerste werken uit 1964 als in de werken die hij de laatste jaren van zijn leven heeft gemaakt. 'La Salle Blanche' (1975), een houten reconstructie van zijn woonkamer, kunnen zo ook beschouwd worden als monumentale afsluiter van deze retrospectieve.

De tentoonstellingsmakers zijn er ongetwijfeld in geslaagd om aan de hand van een ruime selectie objecten, foto's, installaties, films en documenten, het meest volledige en afwisselende overzicht van Broodthaers' uitzonderlijke oeuvre te belichten.

Maar toch roept het geheel een dubbel gevoel op: enerzijds besef je dat er een uniek aantal kunstwerken is bijeengebracht, anderzijds heb je het onbehagelijke gevoel dat je het getoonde niet kan vatten en hervalt je in clichés van "is dit nu kunst?".

Of je loopt er uren rond in opperste verrukking van alles wat is bijeengebracht of je staat al na een kwartier verweesd buiten.

Broodthaers is een fenomeen, daar valt niet aan te twijfelen. Jammer genoeg is er te weinig aandacht besteed om de leken, de twijfelaars onder ons over de streep te trekken.

De enige toelichting die je op weg kan helpen is de folder die je aan de kassa krijgt. Waarschijnlijk is dit een bewuste keuze, maar naar het grote publiek toe misschien toch niet de juiste.

Maar ja, uiteindelijk streefde Broodthaers er ook steeds naar om, bij zijn museum-installaties, de vooropgezette verwachtingen waarmee de bezoeker naar een kunstwerk keek, op de proef te stellen en te verstoren. In deze zin is de tentoonstelling volledig geslaagd.

Maar leg dat maar eens uit aan de bezoeker.

CARL VAN DE GENACHTE

Praktische informatie

nog tot 10 juni 2001
Paleis voor Schone Kunsten
Ravensteinstraat 23
1000 Brussel
tel: (02) 507 84 69
fax: (02) 511 05 89
e-mail: expopba@netpoint.be
Website: <http://www.expo-psk.be>
Open van dinsdag tot zondag
Gesloten op maandag
Toegangsprijs: 350 BEF
Reductieprijs: 300 BEF (60+), 250 BEF (groepen),
200 BEF (studenten, -26j, werklozen) en 150 BEF
(schoolgroepen)

Antwerpen wordt meer en meer een modemetropool bij uitstek. MODE2001

LANDED-GELAND zal dat gedurende enkele maanden extra in de verf zetten.

Vanaf de herfst 2001 neemt de nieuwe Modenatie, in het hartje van de modebuurt, de fakkel over.

MUTILATE?-VERMINK?

Mode vormt het vertrekpunt voor deze eigenzinnige tentoonstelling, en hierbij zoekt ze raakpunten op zowel historisch, etnisch als esthetisch vlak.

Vanuit deze verschillende invalshoeken vormt Mutilate?-Vermink? een overzicht van de diverse wijzen waarop de mens doorheen de geschiedenis en verspreid over de wereld omgaat met extreme, bizarre, waanzinnige en opmerkelijke vormen van mode, lichaamsversiering en lichaamsmodulatie. De tentoonstelling toont hoe de mens steeds opnieuw, veelal omwille van sociale, religieuze en maatschappelijke beweegredenen, zijn natuurlijk uiterlijk aanpast. Hierbij krijgt men deels een zicht op de westerse modegeschiedenis waarbij men aandacht heeft voor bijvoorbeeld de 18de-eeuwse crinolines maar ook voor meer recente mode-expressies als bodypainting en andere westerse lichaamsculturen. Daarnaast zal de tentoonstelling ook focussen op etnografische en antropologische items als schedelvervormingen, scarificatie, lotusvoeten en andere vormen van lichaamsculturen.

EMOTIONS-EMOTIES

Emoties vormen veelal de voedingsbodem voor de creaties van tal van ontwerpers en kunstenaars. Ook zijn ze het resultaat van opmerkelijke gebeurtenissen, ervaringen en confrontaties bij ieder van ons. Vanuit die gedachte werd aan honderden autoriteiten uit de internationale mode-, kunst- en designwereld gevraagd wat hun meest intense emotie is op het vlak van mode of kleding.

Deze korte persoonlijke verhalen, opgenomen op video, tonen door hun hoeveelheid, originaliteit en spontaneïteit aan dat mode en kledingkeuze bij elk van ons een aparte plaats innemen. Het is onlosmakelijk verbonden met wie we zijn.

Deze video-getuigenissen, waarvan enkele geïnterpreteerd werden door cineasten in aparte filmpjes, krijgen onderdak op de bovenste verdieping van de politietoren aan de Oudaan. De oorspronkelijke turnzaal zal nu dienst doen als lounge, waar de bezoeker wordt overspoeld door diverse mooie, bizarre en sprekende mode-emoties. Daarnaast krijgt de tentoonstellingsbezoeker de gelegenheid te genieten van een panoramisch zicht over de stad met kleurvlakken.

2WOMEN-2VROUWEN

Begin twintigste eeuw strijdt Gabrielle 'Coco' Chanel voor een nieuwe vrouwelijkheid: ze gebruikt stoffen uit de herenmode, verlost de vrouw van het korset en promoot bewegingsvrijheid voor de hedendaagse vrouw. Ze laat zich in met schrijvers en dansers van haar tijd en staat voor modernisme tout court. Met haar mode shockeert Chanel de goegemeente, maar dat sterkt haar alleen maar in haar wil om zichzelf voortdurend opnieuw uit te vinden. La petite robe noire, de damestailleur in jersey, de tas in doorstikt leder... Vandaag zijn het Chanel-iconen, maar in haar tijd waren het één

voor één resultaten van een gedurfde zoektocht naar nieuwer, naar hedendaagser.

In de jaren 1980 duikt een Japanse vrouw op in Parijs. Met haar merk Comme des Garçons zet Rei Kawakubo haar visie op vrouwelijkheid neer. Ze twijfelt aan bestaande modecodes. Speelt met patronen, haalt ze uiteen, zet ze opnieuw in elkaar. Vrouwen- of mannenmode... ze verlegt hierin grenzen en knipt letterlijk alle bestaande conventies terzake stuk.

Aan het project 2Women verleent Rei Kawakubo haar persoonlijke medewerking. Het wordt dan ook reikhalzend uitkijken naar de 'momenten' waarop deze belangrijke mode-dame opnieuw haar stempel zal drukken op het ganse modegebeuren, en deze keer speciaal in Antwerpen.

Data en locaties van Kawabuko happenings worden ten gepaste tijde meegedeeld.

RADICALS-RADICALEN

Radicals is een tentoonstelling in open lucht aan de Scheldeoever (Sloepenweg). 20 metershoge publiciteitsborden met 3-zijdige roterende panelen zijn in een cirkel opgesteld.

Elk bord toont 3 fotografische modestatemets van éénzelfde ontwerper. Eén van de drie radicale en visueel sterke beelden is speciaal voor deze tentoonstelling gemaakt. De beelden geven geen evidente benadering van het thema mode weer, maar zijn gevisualiseerde modestatemets die een visie, persoonlijkheid en artisticeit verraden.

Deze tentoonstelling krijgt een extra dimensie door zijn inplanting op 't Eilandje, een nu nog desolate havenbuurt die volop aan een inhaalbeweging begonnen is.

Hou die telefoon en agenda klaar, en... doe **driemaal** uw voordeel

1 VOOR DE TENTOONSTELLING EMOTIONS IN DE POLITIETOREN geven wij **25 tickets** weg.

De eerste 25 lezers die op zaterdag 12 mei bellen naar 070/23 37 99 winnen – na vermelding "OKV MODE2001-actie" 1 ticket à 280 BEF / 6,95 EURO voor de tentoonstelling EMOTIONS in de Politietoren.

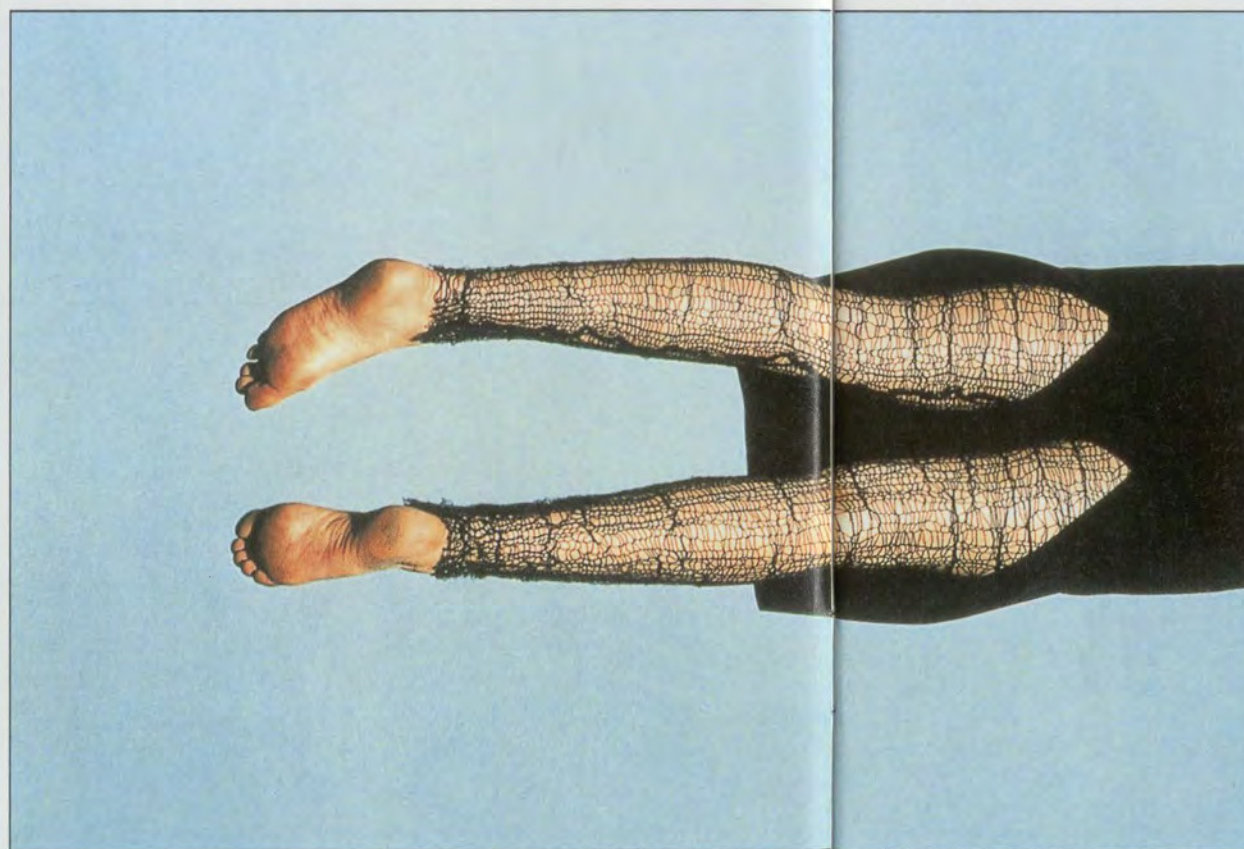
2 VOOR DE TENTOONSTELLING MUTILATE IN HET MUHKA geven wij **25 tickets** weg.

De eerste 25 lezers die op zaterdag 19 mei bellen naar 070/23 37 99 winnen – na vermelding "OKV MODE2001-actie" 1 ticket à 280 BEF / 6,95 EURO voor de tentoonstelling MUTILATE in het MUHKA.

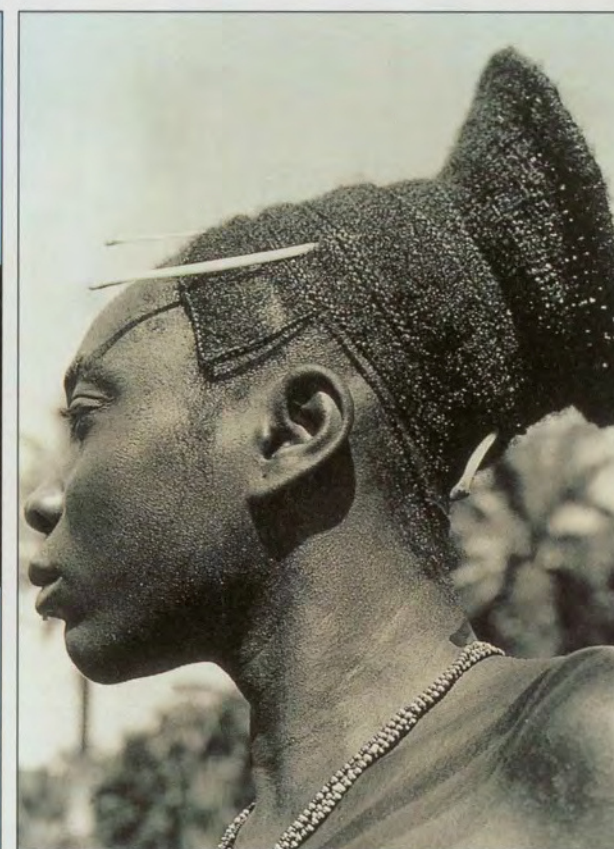
3 Op woensdag 12 juli krijgt de OKV lezer op vertoon van zijn museumkaart toegang tot de tentoonstellingen aan groepstarief.

OLIVERA CAPARA/SHOW ANTWERP © ETIENNE TORDOIR/FFI

RADICALS © RONALD STOOPS

MAKERE-WOMAN, 1949 © ETNOGRAFISCH MUSEUM

EMOTIONS / VIDEO-STILLS © AO/FFI

Praktische informatie

van 26 mei tot 7 oktober 2001
 Voor alle verdere inlichtingen:
 Mode2001-lijn: 070/23.37.99
 Mode2001-fax: 070/23.37.98
 E-mail: trade@antwerpen.be
 Website: www.mode2001.be

Het is ook mogelijk een 'boarding card' aan te schaffen, waarmee u dan de 4 tentoonstellingen kunt bezoeken. De prijs van deze kaart is 605 BEF, voor reductiehouders 484 BEF.

Boten met een blauw schildje?

Op 24 maart 2001 organiseerde de VCM (Vlaamse Contactcommissie Monumentenzorg) een 8ste ontmoetingsdag over 'Varend erfgoed'.

De dag nadien zette kracht bij met een Scheldetocht van Antwerpen naar Baasrode (en terug).

De VCM is een contactforum voor meer dan 130 verenigingen die actief zijn in de erfgoedzorg. Aandachtspunten zijn niet alleen gebouwen, maar ook roerend erfgoed, landschapszorg,... Vorige studiedagen waren gewijd aan ruraal erfgoed (boerderijen), funerair erfgoed (kerkhoven), religieus roerend erfgoed,...; dit jaar volgen nog: begijnhoven, milieu landschap en cultuurgeschiedenis.

Maar op 24 en 25 maart ging het om varend erfgoed: schepen, scheepswerven, scheepshellingen, scheepvaartmusea,... Scheepvaart, en vooral de binnenscheepvaart, is jarenlang één van de peilers geweest van de Belgische, zo u wil: Vlaamse economie. Zorg voor varend erfgoed, het gaat om (industriële) archeologie of industrieel erfgoed, het gaat om sociale geschiedenis, het gaat om nostalgie, het gaat om enthousiasme en volharding van te weinig mensen, het gaat om veel geld, het gaat om veel goede wil van de enen en veel onbegrip van de anderen... het gaat vooral niet erg goed.

Een verkenningronde.

CÉPHÉE, MERCATOR, BREYDEL,...

Veel oude schepen zijn er niet bewaard gebleven omdat schippers een slooppremie kregen uitbetaald die voor het dagelijks brood interessanter was dan dure herstelwerkzaamheden aan hun (te) oud schip. De restauratie van de overgebleven schepen kost handenvol geld, ambachtsslui die de oude technieken meester zijn, worden schaars, de infrastructuur voor restauratie en onderhoud wordt zeldzaam, de exploitatiemogelijkheden naar het publiek toe zijn beperkt, dit Vlaamse publiek is niet zo 'bootjes-minded' als de Hollandse noorderburen, de wetgeving op gerestaureerde en varende schepen is onvoldoende duidelijk, het in de vaart houden van een schip is varen met de portemonnee open,...

En zo komt het dat de 'Céphée', een houten binnenschip (walenschip) ondanks haar status van 'monument' bij gebrek aan geld en werkrachten ligt te verkrotten op het Maritiem Park van het Antwerpse Scheepvaartmuseum. En zo komt het dat Antwerpen trots de barkentijn en gewezen schoolschip van de koopvaardij

'Mercator', tevens sinds 1996 een boot 'met een blauw schildje', beschermd dus en bovendien museaal ingericht, in Oostende jaarlijks 91.000 bezoekers ontvangt en aan de inkomstgelden niet genoeg heeft om de exploitatiekosten te dekken. En zo komt het dat de hoogzeemijnenveger 'Breydel' in Rupelmonde aan haar trossen hangt te sterven, zonder precies te weten wie haar eigenaar is. Met wellicht teveel asbest in haar flanken komt ze zelfs niet in aanmerking voor een tewerkstellingsproject.

AMANDINE, TROTTER, SINT-PIETER, CLOTILDE, ARCHONAUT vzw,...

Dit zijn allemaal tewerkstellingsprojecten die i.s.m. met de VDAB om langdurig werklozen en/of laaggeschoolden opnieuw voor de reguliere (sociale) tewerkstelling klaar te maken, door hen te laten werken aan de restauratie of reconstructie van schepen. En er zijn succesprojecten.

De Maritime Site Oostende vzw wist de 'Amandine', de laatste IJslandvaarder, van de sloop te redden, volledig te restaureren en af te werken als interactief museum; de 'Amandine' is vanaf nu te bezoeken op de Oostendse Visserskaai tegenover het station, op het droge.

De vzw Archonaut in Brugge werkt niet alleen met langdurig werklozen, maar ook met allochtonen en gedetineerden en verzorgt een opleiding in houten restauratietechnieken voor oude schepen, dus geen replica's. Op die manier weet Archonaut in een zekere (maar nog onvoldoende) mate tegemoet te komen aan het nijpende gebrek aan ambachtelijke scheepstimmerlui in Vlaanderen en

Nederland. Tevens wordt er daar serieus nagedacht over de filosofie van scheepsrestauratie, de toepassing van hedendaagse materialen en technieken, over het taal- en communicatieprobleem door de bijna oneindige variatie aan streekgebonden benamingen voor eenzelfde onderdeel,...

Trotter v.z.w. restaureert een stalen klipperaak, de 'Trotter', uit 1916 en tot in de jaren '50 een alledaags zicht op de Schelde en in Zeeland. Dit, samen met leerlingen uit deeltijds technisch onderwijs en moeilijk te integreren werklozen. De hogere techniciteit wordt aangepakt door een groep van vier technische scholen. Het Sociaal Impulsfonds, Havenbedrijf en Provinciebestuur van Antwerpen dragen financieel bij. Het ligt in de bedoeling om de 'Trotter' te exploiteren als varend museumschip, binnenin aangepast aan de moderne noden en authenticiteit aan de buitenkant, en tezelfdertijd een sociale werkplaats op te richten.

In Blankenberge stelt de vzw De Scute het zonder tewerkstellingsproject; daar is volledig op basis van vrijwilligerswerk en op basis van oude plannen en onder het motto 'De replica van een monument is ook een monument', een Blankenbergse vissersschuit, de Sint-Pieter, volledig gereconstrueerd met enkele hedendaagse toegevingen, o.a. een motor en zeilen in modern materiaal i.p.v. katoen. Het project is een knap staaltje van privé-initiatief dat zich wist te integreren in het toeristisch aanbod van de kuststad en zo stadsgelden en zelfs Europees geld (reconversie visserij) kreeg toegestopt. Publiek kan meevaren op zee!

De 'Clotilde' is een ijzeren zeilaak gebouwd in Boom in 1906. Na een succes op de Mercatorfeesten (Rupelmonde, 1994) werd beslist het schip te restaureren op een werf in Boom en het klaar te maken als 'evenementenschip', geschikt als staatsieschip voor representatie en voor vergaderingen, recepties, tentoonstellingen en varend.

ZATEN IN RUPELMONDE EN BAASRODE

Weten de jongens van Archonaut in te spelen op het tekort aan ambachtsslui, in Rupelmonde ijvert het gemeentebestuur ervoor om de voormalige scheepswerf (de zaat) CNR (Chantier Naval de Rupelmonde) van 1,03 ha te herbouwen en te gebruiken voor onderhoud en herstel van het maritiem erfgoed van de stalen scheepsbouw. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan het gebrek aan infrastructuur; voor de (schaarse) commerciële werven zijn oude schepen alleen rendabel bij sloop. De ironie wil dat iets verder stroomafwaarts, aan de andere (rechter) Scheldeoever in Hemiksem een scheepssloperij gevestigd is en er actief uitziet. Het gaat in Rupelmonde om een groots project waarbij een dwars-helling wordt voorzien van 45 m, om de schepen voorzichtig uit het water te trekken. Samen met de infrastructuur (rails, karren, loodsen,...) vraagt dit nogal wat geld dat moet komen van Europa

(euregio-project), Toerisme Vlaanderen, het gemeentebestuur en de exploitatie.

CNR ging failliet in 1996 nadat de investeringen gedaan voor de polyester tripartite mijnnevegers door het stopzetten van de opdracht (geen vijand meer) niet konden worden gerecupereerd. De werf werd, op de dwars-helling na, volledig afgebroken. De te reconstrueren werfpaalt aan de historische site van Rupelmonde in de nabijheid van de Graventoren, waarin een draak van een museum is ondergebracht, maar ook in de nabijheid van de gerestaureerde en werkende Getijdenmolen die een charmant en duidelijk museum huisvest. Vaut le voyage!

Enkele kilometer stroomopwaarts luidt een andere klok. Vastgelopen in gemeentetwisten en door onenigheid met de eigenaar het Provinciebestuur van Oost-Vlaanderen weet de vzw Scheepvaartmuseum Baasrode de beschermde site niet op een adequate manier te exploiteren.

DROOGDOK BAASRODE
© STEFAN DE WICKERE

DE BREYDEL
© STEFAN DE WICKERE

SCHEEPSELLING
RUPELMONDE
© STEFAN DE WICKERE

Het gaat om de later gefusioneerde werven Van Praet en Van Damme waar tot 1988 (binnen)scheepsbouwactiviteit was. Er zijn twee droogdokken en diverse loodsen die zich bevinden in de toestand zoals de arbeiders alles bij het stopzetten van het bedrijf hebben achtergelaten. De machines zijn eigendom van de v.z.w. en werken nog; ze zien eruit als monsters uit de industriële middeleeuwen en doen niet alleen vragen rijzen over de werkomstandigheden, maar ook over het investeringsbeleid van de werf. De v.z.w. wil deze bijzonder interessante en authentieke zaat conserveren met museale ambities. De initiatiefnemers zijn erg gedreven en kennen hun geschiedenis, maar wellicht zou meer zin voor selectie en samenwerking (bijvoorbeeld met Rupelmonde) de zaak vooruit

helpen. Het museum met scheepsmodellen, gereedschap, constructietekeningen,... is ondergebracht in de beschermdde meesterwoning uit 1830. Het gonst van de goede bedoelingen, maar als museum is het zeker geen koploper en zou eigenlijk professioneler moeten worden aangepakt. Een turf voor het museumconsulentschap? Dit brengt ons bij de scheepvaartmusea.

SCHEEPVAARTMUSEA IN ANTWERPEN

Het Nationaal Scheepvaartmuseum van Antwerpen in Het Steen voelt zich in zijn bestaan bedreigd. Althans voor een goed deel. Het museum zal immers in de (nabije?) toekomst worden opgenomen in het Antwerps stadsmuseum MAS (Museum aan de Stroom), maar alleen die delen van de collectie die betrekking hebben op de Antwerpse maritieme geschiedenis.

De mensen van het Scheepvaartmuseum maken zich zorgen over de rest van hun nationale collectie en over hun bibliotheek. De slechte verstandhouding met het stadsbestuur lijkt te escaleren.

De ondergrondse is misschien voor een stuk terecht, de middelen zijn onvoldoende, een erkenning binnen het museumdecreet, daar valt niet aan te denken. Een grondige selectie in de collecties, een afstaan van een deelcollectie aan een gespecialiseerd museum, zich toeleggen op een specifiek deel van de collectie waar het MAS naar vraagt, een dynamischer platform dan de klaaghoek, een aanbod i.p.v. een vraag, misschien zou dit allemaal meer deuren openen en de toekomst van het museum veilig stellen. De potentie is er; het moet mogelijk zijn om een publiek te sensibiliseren voor het Maritiem Park. Het lichtschip 'Westhinder III' in het nabijgelegen Bonapartedok, palend aan het komende MAS is voor iedere bootjesliefhebber om de vingers bij af te likken (dit niet ter plaatse doen). In datzelfde Bonapartedok vinden wij het Rijn- en Binnenvaartmuseum, uitgebaat door een gelijknamige v.z.w. Gratis en voor niets zijn de sleper 'Mon Désir', de motorschepen 'Angèle' en de 'Liomar' te bezoeken. Op de 'Liomar' wonen de vroegere eigenaars die als conciërge fungeren van dit museum te water. Beheer en onderhoud gebeurt uitsluitend door vrijwilligers, meestal oudvrienden.

Ondanks alle perikelen blijft een bezoek aan het Steen, het Maritiem Park en het Bonapartedok, alles binnen loopafstand, een verplichte feestdag.

DE DOELSE KOGGE

Superprofessioneel bestaat ook. De Doelse kogge, een vrachtschip uit ca. 1325, werd op basis van archeologische prospectie door de Archeologische Dienst Waasland (ADW) opgegraven op de werf voor het Deurganckdok op linker Scheldeoever nabij Doel. Voor de berging en het behoud van de kogge werden door minister Johan Sauwens speciale kredieten voorzien. Een publieksdag op 22 oktober 2000 lokte meer dan 10.000 bezoekers, een betekenisvol aantal en een indicatie van een publiekssensibiliteit voor archeologie en of maritiem erfgoed. De berging diende te gebeuren binnen de 8 weken, hulp werd ingeroepen van het Nederlands Instituut voor Scheeps- en Onderwaterarcheologie en het Instituut voor het Archeologisch Patrimonium (Zellik). Er werd tevens gezocht naar een snelle registratietechniek, dit gebeurde door het 3-D scannen van het scheepswrak. Een berging in zijn geheel was niet mogelijk en het wrak werd volledig ontmanteld. Het scheepshout wordt thans en tijdelijk bewaard in met water gevulde containers.

De wetenschappers hebben hier hun werk gedaan en doen het nog. Wanneer komen de publiekswerkers?

RUDY VERCRUYSE

Alle adressen en info: zie p. 39

Dé Biennale

'De bijdrage in ons paviljoen behoort stellig tot één van de beste' zei een Engelse tegen me. Alsof ik was aangevallen, hoorde ik mezelf antwoorden dat de Belgische vertegenwoordiging op de biennale '97, met Thierry De Cordier, zelfs nog indrukwekkender was. Een snuifje patriottisme is niet vreemd aan dit tweejaarlijkse kunstevenement, gekend als 'de biennale'.

Als men er al een locatie aan toevoegt betreft het altijd een andere biennale dan die van Venetië, het is zowat de moeder van alle andere grote kunstevenementen. De oorsprong ligt bij enkele Venetiaanse intellectuelen, kunstenaars en schrijvers die de aandacht wilden vestigen op de eigentijdse kunst, het liefst de Italiaanse dan nog. Net zoals het Venetië in het noorden, leek de dogenstad aan het eind van de 19de eeuw eerder een plaats waar men kwam om te sterven. Een beetje toerisme en buitenlandse valuta zou Venetië-la-morte geen kwaad doen, wat een bijkomende reden was om zo'n kunstmanifestatie uit de grond te stampen. Een jaar voor de moderne Olympische spelen het licht zagen, werd de eerste editie ervan plechtig geopend in 1895. Beide organisaties hebben met elkaar gemeen dat ze de beste vertegenwoordiger(s) van hun land willen meten met elkaar. Ondanks de soms verguisende kritiek, blijven beide instellingen niet alleen overleven, ze worden iedere keer zelfs groter. Vandaag worden per editie enkele prijzen uitgereikt, een dikke generatie geleden kregen de kunstenaars nog effectief medailles in Venetië. Geen mens maakt zich echt druk om die prijzen, want iedereen weet dat hier deelnemen bijna even belangrijk kan zijn dan winnen. Aanwezig zijn is de hoofdzaak.

Begin 20ste eeuw rezen de nationale paviljoens snel op in het Giardini-park, ons land behoorde tot de koplopers. Het is echter wachten tot de zestiger jaren alvorens de biennale een echte barometer van het eigentijdse kunstklimaat wordt. Hiervoor waren kunstenaars uit de avant-garde slechts mondjesmaat aanwezig geweest. Sinds 1995 brak men eveneens met de traditie dat een Italiaan directeur was van dit evenement. Landen kiezen nog steeds hun eigen vertegenwoordiging, maar de directeur lanceert een oriënterend thema en organiseert daarnaast vaak een grote tentoonstelling. Door het groeiend succes deint dit evenement

momenteel uit over de ganse stad. Wegens de bouwstop, palmen verschillende landen een locatie in, buiten het tentoonstellingspark. In 1984 namen 32 landen deel, nu zijn het er meer dan 50. Landen als Ierland, Luxemburg, Kroatië, Slovenië, Taiwan en verschillende Oostbloklanden veroorloven zich alle moeite om aanwezig te zijn. Sommige landen zoeken hier zelfs de erkenning voor hun volk, met romantische programmaverklaringen in de begeleidende catalogi. Het is dan ook weinig verwonderlijk dat de thema's van de recente jaren zich richten op het nomadische of territorialiteit, en dat kunstenaars in '97 werden omschreven als 'trans-nationale nomaden'.

België doet z'n eigen complexiteit eer aan door alternerend de Vlaamse of de Franstalige gemeenschap het nationale paviljoen te laten invullen. Vier jaar geleden weigerde David Hammons echter Amerika te vertegenwoordigen, 'I won't be your nigger' moeten zijn woorden geweest zijn. Dit staat gelijk aan commerciële zelfmoord, want het gaat de meeste kunstenaars goed voor de wind na deze tentoonstelling. Toch zijn het vaak gevestigde namen die we aantreffen in de paviljoens, tenzij het landen betreft die tot hertoe esthetisch aan de periferie bleven. Voor aankomend talent is er de 'Aperto', deze tentoonstelling in een voormalige touwslagerij toont vooral jongere kunstenaars. Dit geldt zowat als de groothandel voor museumdirecteurs en internationale tentoonstellingsmakers. Wie daar een goede beurt maakt, zie je later regelmatig opduiken in andere kunstcircuits. Net zoals de vorige keer, wordt de biennale geleid door Harald Szeeman. Deze Zwitserse tentoonstellingsmaker leidde de roemruchte vijfde Documenta-tentoonstelling in Kassel met onder andere Panamarenko's befaamde zeppelin. Van begin juni is het werk van Luc Tuymans te zien in één van de mooiste paviljoens, het Belgische.

LUC TUYMANS' JEUK EN ONSCHERPTE

Voor de Biennale van Venetië selecteerde Luc Tuymans (*1958) een dertigtal schilderijen uit zijn oeuvre van de laatste tien jaar. Door deelname aan verschillende internationale tentoonstellingen is zijn werk ondertussen wereldwijd bekend. Regelmatig worden Tuymans' schilderijen door grote veilinghuizen te koop aangeboden. Tegenwoordig komt zijn werk dan ook vaak terecht bij de echte grote verzamelaars of belandt het in gerenommeerde musea. Deze interesse heeft te maken met de nog steeds groeiende belangstelling voor de Belgische kunstscène, de professionele ondersteuning door zijn galerie, Zeno X in Antwerpen en vooral met de

picturale en iconografische betekenis van het werk zelf. Soms laat hij zijn kleuren gloeien, maar overwegend blijft zijn kleurenpalet gedempt zodat de schilderijen het karakter krijgen van een dramatische grisaille. Een andere opvallende karakteristiek is het onscherpe karakter van de beelden. De schilderijen vallen te vergelijken met de gewaarwording van jeuk, onder het oppervlak speelt zich iets verborgens af. Als jeuk te lang duurt, verwekt het irritatie, je wil dat het verdwijnt maar het blijft woekeren. Als er zich een barstje voordoet in het vernis van onze maatschappij, wordt het niet gerestaureerd door Tuymans, eerder krast hij erin en rukt de huid verder open. Wat eerst onschuldig leek, ontvoert zich als een kwaadaardig onderhuids gezwel.

'Leopard' stelt letterlijk een dierenhuid voor, maar in de aanwezigheid van figuren als koning Boudewijn of Lumumba verliest de betekenis haar onschuld. Met dit koloniaal verleden is België nog steeds niet in het reine gekomen, we slepen het mee zoals ons onderbewustzijn. 'Bwana Kitoko', de mooie jonge Boudewijn maakte in 1955 veel indruk op de Congolezen. Op zoek naar authenticiteit, imiteerde Mobutu hem op verschillende punten. De Belgische onderscheiding van de Leopoldsorde kreeg een exotische variant in de 'Ordre du Léopard'. Eén van de machtssymbolen die deze tropische dictator in het leven riep. Het gehele werk van deze kunstenaar is doordrongen van de mechanismen van de beeldvorming. We werven kennis via beelden, maar steeds blijven de dingen hangen in onscherpte, het lijkt alsof we niets duidelijk kunnen focussen, er is steeds iets wat ons ontsnapt. Vroeger ging de aandacht meer naar de oorlog en de holocaust, alsof het 'verdriet van België' vorm had gekregen. De huiver richt zich eveneens op de tergende fenomenen van de eigen tijd. Zo lijkt 'Peter' op het eerste zicht een gewoon stillevens, tot blijkt dat het een shaker betreft van een massamoordenaar die er een bijkomende afwijking op na houdt. Bloed van slachtoffers bereidde hij met die shaker tot een verdacht culinair mengsel. Eens men dit weet kan men er natuurlijk niet meer op dezelfde wijze naar kijken. De wereld is verdacht gemaakt, het paradijs is gestorven. Eén van de laatste schilderijen die de kunstenaar realiseerde voor deze tentoonstelling is een monumentaal werk met de voorstelling van een neushoornkop, een verdacht koloniaal trofee bij uitstek. Het verleden laat de kunstenaar niet los, zijn werk dwingt ons om er mee om te gaan, zelfs al is het krabben geblazen tot de huid open ligt om de jeuk tegen te gaan.

STEF VAN BELLINGEN

GEZICHT OP DE BIENNALE
© STEF VAN BELLINGEN
LUC TUYMANS
LEOPARD, 2000
© ZENOX GALLERY, ANTWERP

Amarantaanbod voor OKV-abonnees

Venetië: De Biennale

van zaterdag 21 tot dinsdag 24 juli 2001
met Stef Van Bellinghen

Verblijf te Venetië in Hotel Union*** (kamer met ontbijt) inclusief alle toegangstickets en verplaatsingen per vaporetto, lijnvluchten met Sabena en inhoudelijke begeleiding.

29.850 BEF (tweepersoonskamer)

Organisatie: Amarant vzw i.s.m. Reizen De Buck

Info en reservering:
tel. 09/269.17.40 fax 09/233.42.36 e-mail: reizen@amarant.be

De wankelende dinosaurussen.
België's grootste musea happen naar adem.

De hele kafkaïaanse heisa rond het Belgische Filmmuseum illustreerde onlangs op een pijnlijke manier het onvermogen van de federale overheid om met haar culturele instellingen om te gaan.

Vermoedelijk zal diezelfde overheid tijdens het voorzitterschap van de Europese Unie zichzelf wel fier op de borst kloppen en krijgen de internationale delegaties heel wat Belgische kunst en cultuur in hun welkomstmand gestopt. Maar wie doordringt tot de catacomben en de coulissen van België's grootste musea stelt vast dat deze dinosaurussen wankelen en dat er dringend een sterke voorgedijverheid moet komen met een eigen visie over de missies van deze instellingen, aangepast aan de culturele noden van vandaag.

De federale musea vallen onder de bevoegdheid van de Federale Diensten voor Wetenschappelijke, Technische en Culturele aangelegenheden. (DWTC) Die DWTC maken bestuurlijk deel uit van de Diensten van de Eerste Minister, maar staan onder het gezag van de federale minister voor het wetenschapsbeleid. In de loop der jaren kwamen er met de verschillende staatsvormingen en al naar gelang de behoeften van één van de gemeenschappen of gewesten bevoegdheden bij of verdwenen er. Zo controleren de DWTC ook nog de Koninklijke Muntshouwborg, het Nationaal Orkest van België en voorlopig nog, het Paleis voor Schone Kunsten. In dit kluwen schuiven hete appels gemakkelijk van her naar der. Eén van de problemen in het beleid bij de DWTC tegenover de federale musea is de historische traditie van het Wetenschapsbeleid. Want naast de bekende Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België (KMKS), de Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMG), het Koninklijk Belgisch Instituut voor Natuurwetenschappen (KBIN) en het Koninklijke Museum voor Midden-Afrika (KMMA) zitten er ook nog andere passagiers op de boot zoals het Koninklijk Meteorologisch Instituut (KMI), het Belgisch Instituut voor Ruimte-Aëronomie (BIRA), het Studie- en Documentatiecentrum Oorlog en Hedendaagse Maatschappij (SOMA), het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), het Algemeen Rijksarchief en Rijksarchief in de Provinciën (ARA), en tenslotte de Koninklijke Sterrenwacht van België en het Planetarium (KSB).

De DWTC vertegenwoordigen de Minister van Wetenschapsbeleid in de beheerscommissies van deze instellingen. Het valt onmiddellijk op in dit rijtje van onuitspreekbare acroniemen dat er vreemde eenden in de bijt zitten met verschillende politieke belangen. Zo is er een duidelijk verband tussen het ruimte-onderzoek en de verschillende bedrijven en industrieën die rond ruimtevaart werken. Het gemeenschappelijk kenmerk is het wetenschappelijk onderzoek en het weze gezegd: onze federale instellingen hebben wat dat betreft een ijzersterke internationale reputatie. Maar inzake publiekswerking is het huilen met de pet op. Vele wetenschappers houden krampachtig de deuren van hun instellingen gesloten onder het motto dan ze in de eerste plaats een wetenschappelijke taak hebben en dat de nieuwsgierigheid van het grote publiek hen alleen maar van hun onderzoek zou afleiden. Terwijl in Vlaanderen de consulente en steunpunten inzake publiekswerking over elkaars voeten struikelen zijn de federale musea reeds blij wanneer de Brusselse museumraad een aantal thematische museumroutes uitstippelt die de Brusselse musea met elkaar verbinden.

HUMAN RESOURCES

Een ander heikel punt binnen onze grootste musea is het personeelsbeleid. Terwijl in Gent en Antwerpen de stedelijke overheid relatief gemakkelijk personeel kan aannemen, verplaatsen en collectief opleiden zitten de DWTC schijnbaar binnen een streng harnas van reglementen en ambtenarijtraditie. Zo is het totaal onbegrijpelijk dat ze, na het vertrek met stille trom van hoofdconservator Van Noten van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis, er niets beter op vonden diens rol te laten overnemen door Eliane De Wilde, hoofdconservator van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België. Terwijl elk privé-bedrijf een beroep zou doen op een tijdelijke crisismanager, maken de DWTC één van hun beste en hardst werkend kracht ook nog eens gedeeltelijk verantwoordelijk voor de KMG. Nochtans zouden privé-consultingbureaus zoals KPMG, Price-Waterhouse-Coopers enz...maar al te graag voor een prijke of zelfs gratis hun good citizenship betonen met het lenen van een interimmanager. Op voorwaarde natuurlijk dat de vacature zo snel mogelijk open wordt verklaard, wat tot nu toe nog altijd niet het geval is...

Hetzou toch moeten mogelijk zijn dat de federale musea een aparte behandeling krijgen binnen de structuur van de federale wetenschappelijke instellingen en vooral de middelen waar ze recht op hebben. Maar zolang onze politici Brussel nog altijd als een symbolische speeltuin zien, dreigen de Federale Wetenschappelijke en Culturele instellingen meer en meer te verwezen. Het zou anders een mooie maar spijtige les zijn voor de federale overheid indien ze tijdens het voorzitterschap van de Europese Unie met haar gasten voor gesloten zalen staat. Tijdens de middag sluiten immers een aantal zalen van de Koninklijke Musea voor Schone Kunsten van België wegens gebrek aan personeel. Ze zal het zelf kunnen uitleggen aan haar Europese gasten.

PETER WOUTERS

Website DWTC: <http://www.belspo.be>

De farao's op een schijfje!

Op de tweede CD-ROM in de serie, "Egyptische Schatten in Europa" tonen de "Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis" (Brussel) 1500 objecten uit hun collectie. Wetenschappelijke objectinformatie, hiëroglifische teksten en kleurfoto's worden interactief getoond. Het basisprogramma, dat afgestemd is op het geïnteresseerde publiek, heeft een uitgebreide modus die toegang geeft tot de volledige database en die gedetailleerde wetenschappelijke informatie biedt voor wetenschappers en amateurs.

Het zoekstelsel geeft de mogelijkheid van gecombineerde zoekacties. Het hyperlink glossarium van ongeveer 400 onderwerpen verklaart Egyptologische woorden en begrippen, geïllustreerd met afbeeldingen en lijntekeningen. Wetenschappelijke informatie over goden, koningen, dynastieën, archeologische plaatsen, enz., wordt op een gebruikersvriendelijke manier gegeven.

De rondleiding presenteert vijftien objecten van de collectie met gesproken commentaar.

De gebruikersinterface en informatie van deze CD-ROM is beschikbaar in zeven talen:

Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands, Portugees en Spaans.

Deel III-IV van de serie "Egyptische Schatten in Europa" zullen volgen in de loop van 2001. De publicatie van deel V-VIII is voorzien voor het jaar 2001. De delen IX-XI zullen verschijnen in 2002. De serie zal worden voortgezet en uitgebreid met andere Egyptische collecties.

Op de Champollion home page www.EgyptianTreasures.org krijgt U meer informatie over het project, toekomstige CD-ROMs, datum van uitgave en demo's die gedownload kunnen worden.

Toch een woordje van kritiek. Ergens op de cd-rom kan je een blik werpen op de museumzalen en al snel wenste je dat je dat niet gedaan had. Hoe knap en rijk de collectie zelf is, hoe oubollig zijn de zalen waarin ze getoond wordt. Eigenlijk had men deze 'rondblik' weg kunnen laten, want meer dan wat vitrines met vooral veel tegenlicht is er niet te zien. Als men nu eens zou beginnen met de thematiek en systematiek van deze cd-rom in de praktijk om te zetten, dan zou het geheel veel meer aanspreken. Nu voelen alleen de mummies zich hier thuis.

Mijnoordeel:

Een mooie bijdrage in een schitterende reeks waaruit blijkt dat de collectie van de Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis moeiteloos standhoudt naast 'grotere broers' als Amsterdam en St.Petersburg.

MICHEL PEETERS

Praktische informatie

Koninklijke Musea voor Kunst en Geschiedenis (KMKG)

Jubelpark 10, B-1000 Brussel

Tel. +32 2 741 73 76 - Fax +32 2 733 77 35

limme@kmg-mrah.be

www.kmg-mrah.be

Projectontwerp en coördinatie

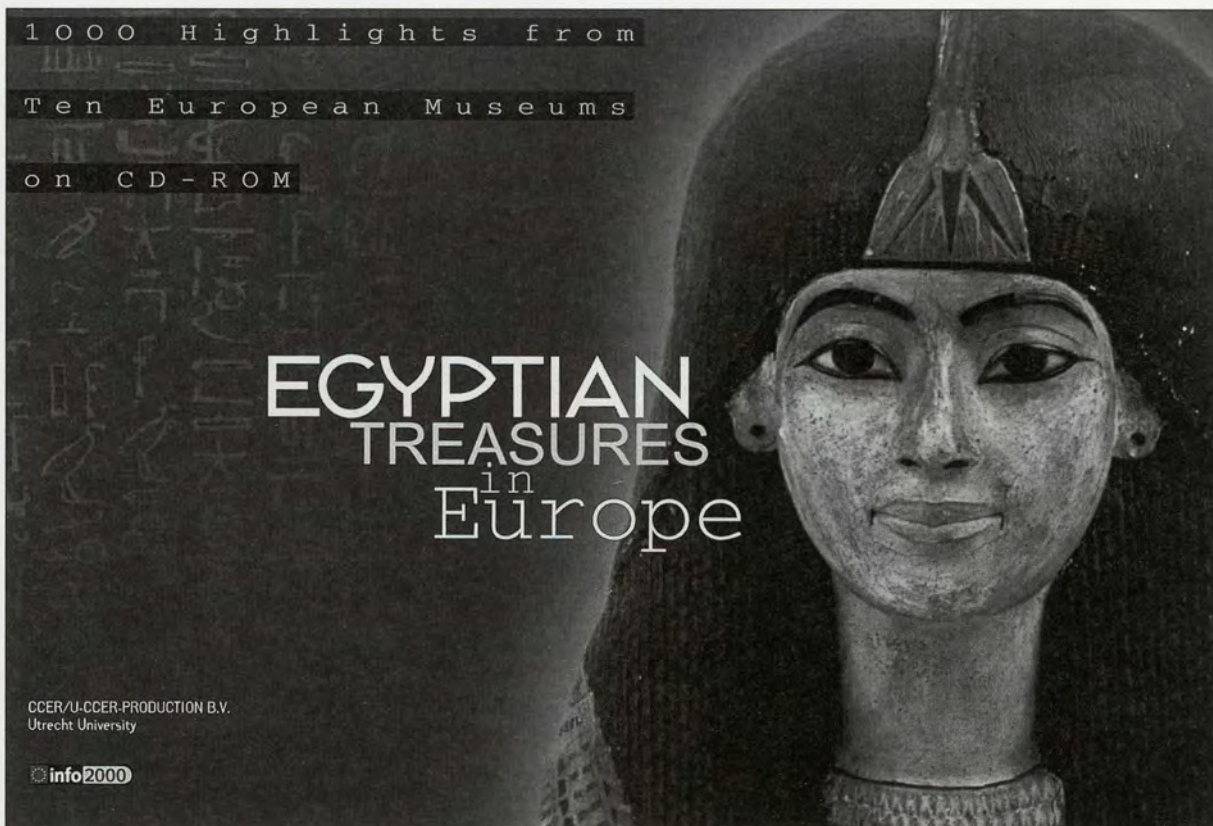
Prof. Dr. Dirk van der Plas (ed.)

Centrum voor Computer-ondersteund

Egyptologisch Onderzoek (CCER) Faculteit

Godgeleerdheid - Universiteit Utrecht

Nederland

George Grard Uit liefde voor het vrouwelijk naakt

George Grard (1901-1984) wordt algemeen erkend als één van onze grote Belgische beeldhouwers. Grard is zijn hele leven trouw gebleven aan één thema: de liefde voor het vrouwelijk naakt.

Reeds in zijn jeugdwerken blijkt dat hij zijn creativiteit concreetiseerde via de studie naar model. De nauwe samenwerking tussen kunstenaar en model zou een constante blijven. De evolutie binnen zijn werk is allesbehalve spectaculair: binnen een bewust gekozen beperking opent zich een gevarieerde en verstilde wereld van zittende, liggende en staande figuren.

In de woelige jaren '30, '40, en '50, toen de strijd tussen figuratief en abstract heftige discussies uitlokte, bleef Grard overtuigd van de weg die hij ingeslagen was. In 1962 schreef hij in een korte inleiding dat hij weinig afwist van de strijd tussen groepen en scholen: Ik bekijk dat allemaal van ver. *Het leven zelf interesseert me meer. Het is uit het leven dat ik heb geput.* Deze eenvoudige woorden typeren hem en weerspiegelen zijn consequente houding.

In de jaren '30 ging Grard naar de kust; hij werd er verliefd op het licht en bleef er werken tot aan zijn dood. In zijn kielzog volgden kunstenaars als Pierre Caille, Paul Delvaux en anderen zodat men later sprak over de "School van Sint-Idesbald".

Als we George Grards levenswerk overschouwen, valt op dat hij tot midden de jaren '50 werkte met een volmondig vrouwentype: De waternimf of Naiade. Het zijn deze beelden die bij velen herinneringen oproepen aan volrijpe vruchten. Kunsthistorici hebben in deze beelden de mediterrane sfeer teruggevonden die ze kenden door het werk van A. Maillol. Grard zelf voelde meer verwantschap met de sensuele beelden van A. Renoir.

In 1957 werkte Grard een maand in Kongo: de Afrikaanse Anasthasie inspireerde hem tot zijn Grote Afrikaanse, een rechtopstaande uitgelengde slanke figuur. Dit beeld is een keerpunt en betekende de overstap naar een nieuw vrouwentype. Deze uitgelengde gestalten keren in de jaren '60 en '70 terug binnen een reeks figuren waarin Grard zelf verwijzingen ziet naar de natuur: voor een staande figuur *durf ik nu denken aan een boom, voor een ineengebogen vorm aan een berg en voor een liggende figuur aan het water. Daarom kan een werkje van dertig centimeter de zee als titel dragen.*

Grard is geen beeldhouwer in de letterlijke zin van het woord: aanvankelijk modelleerde hij de klei, later werkte hij vooral in gips. Met vijlen en raspen herwerkte hij de vorm tot hij de juiste spanning bereikte. Via een tussenstap in was werden de beelden vervolgens in brons gegoten. In de manier waarop Grard zijn bronzen bewerkte, zien we een verschuiving in de jaren '60. In tegenstelling tot donkere patines met een gladde textuur zien we later een geaccidentieerd oppervlak met een ruwe geut die meer contrastwerking toont tussen lichte en donkere vlakken.

Eind de jaren '70 kreeg de beeldhouwer te kampen met gezondheidsproblemen. Het werken in gips en op grote formaten viel hem steeds moeilijker en hij begon meer en meer te tekenen. Uit deze reeks tekeningen waarin we een vrijere en expressievere interpretatie van het levend model zien toont de Stichting een selectie.

DE STICHTING

Toen George Grard in 1984 stierf liet hij een groot aantal bronzen en gipsen beelden na. Het vissershuisje waar hij sedert de jaren '30 woonde en werkte blijft door de familie bewoond en is te klein om alle beelden op een veilige manier te bewaren. Daarom besloot mevrouw Francine Grard-Van Mieghem een ander onderkomen te zoeken. Dit werd de Stichting Grard.

Praktische informatie

Stichting George Grard, Ekestraat 1,
8691 Gijverinkhove

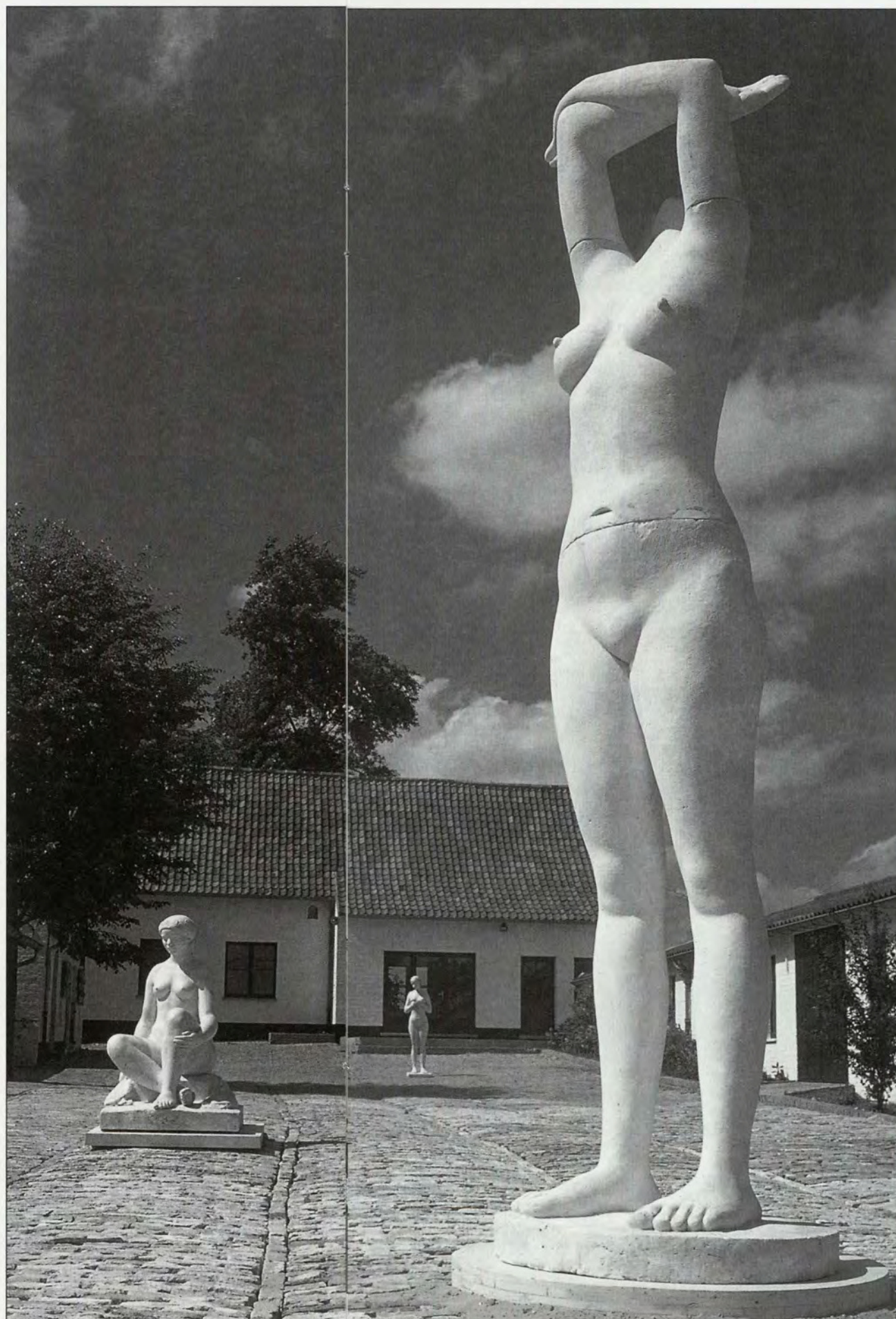
Tel 058. 29.82.19 & Fax 058.29.85.96

De inkom bedraagt 100 BEF, studenten en groepen betalen 80 BEF. Kinderen onder de 12 jaar mogen er gratis in.

Tijdens de tweede helft april, mei, juni: op zaterdag, zondag en feestdagen, open van 11u. tot 19u. Van 1 juli tot 15 september 2000, open elke dag van 11u. tot 19u. Voorgroepen buiten deze periodes op afspraak.

BUITENGEZICHT VAN DE
STICHTING GEORGE GRARD
MET ORIGINALE GIPSEN
BEELDEN
© HUGO MAERTENS

CHANTAL GRARD
ZONDER TITEL, 2001
VOORSTUDIES GIPS
© STICHTING GEORGE GRARD

De Stichting werd in 1994 opgericht door Francine Grard-Van Mieghem en Franz Trenchant ter gelegenheid van de tiende verjaardag van het overlijden van George Grard.

Het uitgangspunt van de Stichting was het werk van de beeldhouwer zo goed mogelijk tentoon te stellen en te conserveren. Er werden herdenkingstentoonstellingen georganiseerd en men zocht een veilig onderkomen voor de grote nalatenschap van gipsen en bronzen beelden, tekeningen en het archief. Het vissershuisje te Sint-Idesbald kon onmogelijk onderdak bieden aan dit alles én het publiek ontvangen.

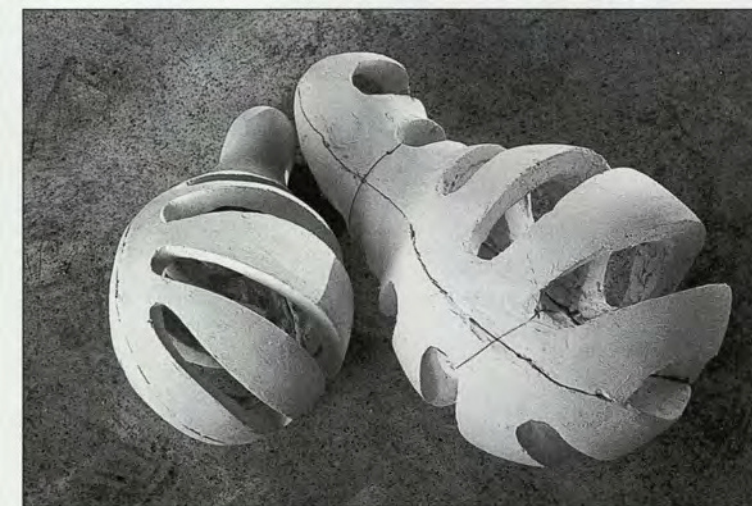
Te Gijverinkhove werd een hoeve aangekocht en gerestaureerd. Alle originele gipsen beelden werden bijeengebracht. In juni 1996 opende de Stichting George Grard haar deuren voor de vele vrienden en geïnteresseerden: de gastvrijheid waarvoor het vissershuisje indertijd bekend stond kon op een nieuwe manier gestalte krijgen.

De Stichting zorgt er niet enkel voor dat het oeuvre van Grard samenblijft maar de verzameling biedt bovendien een unieke kijk op een creatief proces. Het publiek kan het ontstaan van projecten zoals de *Zittende vrouw* voor de Nationale Bank te Brussel, *De waternimf* te Doornik, *De kwartel* te Kortrijk of *De zee* te Oostende en andere beelden stap voor stap volgen: vanaf de allereerste kleine schetsen in gedroogde klei of gips, via de herwerkingen op groter formaat tot het definitieve beeld op soms 3 à 4 meter. Doorheen een bezoek aan de verzameling wordt duidelijk dat Grard iemand was die zijn vormen langzaam liet rijpen. Hij bewerkte en herwerkte een beeld tot het zijn strenge oordeel kon doorstaan. De Stichting beschikt over een bronsgieterij: bezoekers die dit wensen kunnen inzicht krijgen in de technische aspecten van het gieten via het verloren-was-procédé.

HOMMAGE

Deze zomer loopt er in de Stichting George Grard een bijzondere tentoonstelling. Het is dit jaar precies 100 jaar geleden dat George geboren werd. Chantal Grard, zijn dochter en zelf ook beeldhouwster, brengt er een hommage aan haar vader. Met het oog hierop werkt zij momenteel aan een nieuwe reeks beelden, die verwijzen naar de menselijke anatomie en de vruchtbaarheid. Deze expo loopt van 23 juni tot en met 16 september, dagelijks van 11 tot 19 uur.

MICHEL PEETERS

Publiek en Museum: work in progress

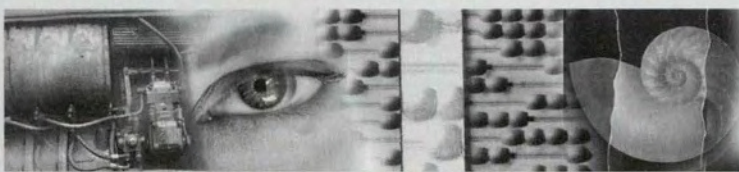
Zoals al merkbaar was in het vorige nummer, begon de informatie uit OKV-plus en Publiek en Museum mekaar steeds meer te overlappen. Dit ging ten koste van de leesbaarheid. Bovendien blijkt dat steeds meer musea hun educatieve werking uitgebreid aanbieden op een eigen website. Daarom werd besloten het uitgebreide aanbod niet langer in elke aflevering te publiceren, vermits alles zeer uitgebreid terug te vinden is op de museumsite. Omdat het natuurlijk niet de bedoeling is de musea en de educatieve diensten hun forum te ontnemen zal Publiek en Museum blijven openstaan voor alle nieuws uit de sector. De vrijgekomen ruimte zal vanaf nu ingenomen worden door artikels die het educatieve veld in Vlaanderen bestrijken. Projecten komen uitgebreider aan bod, alsook situerende en evaluerende stukken. Meer duiding dus.

Heeft u bedenkingen, opmerkingen, kritiek, ideeën of wilt u gewoonweg uw ei eens kwijt?
Geen probleem, laat het ons weten.

Michel Peeters, eindredactie

Alle praktische informatie blijft uiteraard beschikbaar en is terug te vinden op de volgende websites:

www.museumsite.be

www.okvweb.org

OPENBAAR
KUNSTBEZIT
VLAANDEREN

IS NU OOK OP HET NET
<http://www.okvweb.org>

We komen van ver maar wel met grote passen

Waren er al kinderboeken in 1900? Hoe is het dagelijks leven van een kind veranderd doorheen de 20ste eeuw?

Het Literair Museum in Hasselt ging een samenwerking aan met het Museum voor Sierkunst en Vormgeving in Gent en realiseerde een ontdekkingsstocht langsheen kleine kamertjes, met verborgen luikjes, kijk- en voel dozen met speelgoed en snoep. En natuurlijk met heel veel boeken.

Voor jongeren van 9 tot 14 jaar is er een speurtocht door de tentoonstelling, individueel of in groep. Ook zelf je koft ontwerpen is mogelijk. Iedere bezoeker kan zelf zijn kinderboek van de eeuw kenbaar maken door een blanco boekomslag te voorzien van titel en auteur en eventueel een origineel omslagontwerp.

De omslag kan ter plaatse gemaakt worden, maar mag ook mee naar huis genomen worden en later aan het museum terugbezorgd worden. Alle ingezonden omslagen komen rond een boek op een boekenrek in de tentoonstelling.

Enkele bekende Vlamingen als Marc de Bel, Bart Moeyaert en Alida Neslo gingen al voor en hun keuze is reeds in de tentoonstelling te zien. Elke omslag doet bovendien mee aan een wedstrijd, met uiteraard kinderboeken als prijs.

Naast deze tijdelijke tentoonstelling lopen er ook een aantal permanente expo's.

Er staan een aantal kijkkastjes waardoor je meer te weten komt over jeugdauteurs en illustratoren. Ook de steenkoolmijnen in de literatuur komen aan bod. Het verhaal van de mijnen gekoppeld aan jeugdliteratuur met hetzelfde onderwerp.

Wil je te weten komen hoe een boek gemaakt wordt, stap voor stap? Het wordt je haarfijn uit de doeken gedaan.

Al deze tentoonstellingen worden uitgebreid met speurtochten en geleide bezoeken.

VITRINE VAN DE
ILLUSTRATOREN
LEESKAMER
© LITERAIR MUSEUM
HASSELT

ASK!

Een project voor post-hogeschoolstudenten dat de deur opent voor een inhoudelijke en pedagogische vernieuwing en verbreding van het kunstonderwijs in Vlaanderen.

ASK! is geen doorlopende opleiding, maar bestaat elk jaar uit een aantal lesmodules of workshops, waaraan post-hogeschoolstudenten kunnen deelnemen. De resultaten van de workshops worden na afloop artistiek en pedagogisch geëvalueerd en steeds opgenomen in de web-site van ASK!

De klassieke vorm van een één-op-één verhouding tussen leraar en student wordt verlaten. In de plaats wordt een atelier georganiseerd waarin 'curatoren' eigen werk, ideeën of denkbeelden ontwikkelen of toelichten. Zij nodigen naar eigen inzicht gasten uit (kunstenaars, filosofen, architecten,...) om hieraan hun eigen inzichten toe te voegen. Zo kunnen mensen uit verschillende disciplines en die normaal niet in het onderwijscircuit werken, toch een rol spelen in de opleiding. Studenten kunnen hun eigen werkwijze en inzichten toetsen aan wat curatoren en gasten voorstellen of doen.

De vraagstelling houdt verband met architectuur, stedelijkheid en/of kunst. Diverse media en disciplines kunnen apart, of in wisselende combinaties, aan de orde zijn. Een atelier kan ook, naargelang de curator, meer theoretisch of meer praktisch georiënteerd zijn. Deze inhoudelijke focus wordt in overleg met en op voorstel van de curatoren van een atelier en uiteindelijk de studenten zelf scherp gesteld.

De structuur van ASK! laat toe flexibel in te spelen op ontwikkelingen en kansen die zich aandienen in het culturele veld. Daarbij wil ASK! de academische en praktijkgerichte opleidingen van zowel universiteiten als hogescholen koppelen. Een vaste partner is de Universiteit Gent, die een materieel en intellectueel basisplatform aanbiedt.

In 2001 werden de volgende workshops voorzien:

1. **Kleur.Geluid.Licht** (februari 2001)
2. **Videostage** (maart 2001)
3. **Het kerkhof van de tekens.Het verlangen naar openbaarheid** (mei 2001)
4. **Workshop o.l.v. Joëlle Tuerlinckx**

Bij de evaluatie van de eerste workshop (de tweede liep nog bij het perse gaan) werd het werkmodel van ASK! als zeer positief ervaren en bestempeld als een uniek en dynamisch model. Uiteraard werden ook een aantal bedenkingen geformuleerd door verschillende waarnemers, die in de toekomst zeker zullen opgevolgd worden.

Belangrijkste element hierin is dat ASK! duidelijker naar buiten moet komen. Zowel de doelstellingen van het ganse programma op langere termijn, als de inhoud en de doelen van de respectievelijke workshops, als het doelpubliek moeten duidelijk afgelijnd en omschreven zijn. Met deze gegevens voor ogen moet dan een strategie worden uitgewerkt om deze elementen naar buiten toe te communiceren. Op dat ogenblik zal het dan ook makkelijker zijn gemotiveerde en sterke deelnemers te vinden. Er blijkt immers wel een grote vraag te zijn bij post-hogeschoolstudenten, maar men bereikt zeker nog niet de hele groep. Uit lopende contacten blijkt bovendien dat het bestaan van het idee nog onbekend is, waardoor de instellingen die gecontacteerd werden het hele project ook niet echt konden plaatsen.

De volgende workshop gaat eind mei van start.

Het kerkhof van de tekens. Het verlangen naar openbaarheid

Workshop o.l.v. Stefan Hertmans en Philip Van Isacker

28 mei – 2 juni 2001

Uitgaande van het feit dat aanbestedingen voor Belgische openbare gebouwen inmiddels gehouden zijn een percentage te besteden aan kunstprojecten, willen we reflecteren over zin en onzin van dit openbare huwelijk tussen architectuur en kunst. Wat verlangt de architect, wat verlangt de overheid van kunstenaars die worden 'ingehoord'? Kan het kunstwerk deze semiotische omkadering wel ongeschonden overleven? Bestaat er geen gevaar voor neutralisatie van de tekens – zowel die van de architecturale taal als die van het artistieke discours?

Aan wat voor openbaar kerkhof van de tekens laboreert men bij dergelijke kruisbestuivingen?

Anderzijds wordt de kunstenaar, die sedert de avant-garde bewegingen van de vorige eeuw afgesneden raakte van een logica van openbaar nut, blijkbaar steeds weer gedreven door het verlangen naar dergelijke openbaarheid. Het publieke forum lijkt zowel te inspireren als voorspelbare clichés voort te brengen.

In welke zin werken kunstenaars mee door een onbewuste 'doodsdrift', in de hoop dat ze het einde, de waarheid van de door hen voortgebrachte tekens in een openbaar drama zouden zien oplichten?

Het atelier mikt niet meteen op toepassing en hoeft niet uit te monden in concreet werk of een tentoonstelling. De belangrijkste inzet is het kritisch reflecteren over dit medium en de eromheen al dan niet ontstane mentale ruimte. Uiteraard worden concrete projecten die uit de workshop zouden ontstaan, en getuigen van een kritische vraagstelling over het thema, aangemoedigd.

Programma:

Maandag 28 mei:

Inleiding door Stefan Hertmans en Philip Van Isacker met onder andere de situering en historische contextualisering van het thema, de concrete aanleiding voor deze reflectie, enkele termen uit de kunstagogiek, die in dit verband kritisch en verhelderend kunnen werken, het voorstellen van concrete projecten en ervaringen.

Dinsdag 29 en woensdag 30 mei

Uitwerking van de opdrachten die op maandag aan de deelnemers worden gegeven.

Donderdag 31 mei

Studiedag, in samenwerking met de Hogeschool Gent, departement academie. De studiedag wordt rond hetzelfde thema georganiseerd, in het Nederlands en Engels.

Vier sprekers reflecteren over openbaarheid en kunstsemiotiek: Thierry De Duve, Frank Vande Veire, Dieter Roelstraete, Lawrence Weiner (onder voorbehoud).

Vrijdag 1 juni

Deelnemers en gastsprekers bespreken en evalueren de opdrachten.

Meer info op www.ASKworkshops.be

info@ASKworkshops.be

tel.: 09/264.78.60

Over everzwijnen, bierbommen en Gallische soep

“En wat vond jenu het tofste dat je gezien hebt?”, vroeg ik aan Jules, mijn vijfjarig zoontje, die zichtbaar van zijn drankje genoot in de cafetaria van het Gallo-Romeins Museum waar je tot 16 september geen reuzebanket met everzwijnen, maar wel een spaghetti-Asterix, Obelix bierbommen of een bord Gallische soep kan eten.

“Dat van die doodskoppen vond ik wel goed en dat je moest raden wat er onder het zand verstopt was en dat je dan door dat gaatje moest kijken om te zien of je gelijk had. Eigenlijk vond ik alles wel tof”. En hij wil nog wel een keertje teruggaan. Op de vraag wat hij echt niet leuk vond, antwoordde hij met een ernstig gezicht: “Ze zouden wat meer plaats moeten maken en ik moest soms zo lang wachten voor ik iets kon zien en doen en het was er zo warm!” Tot zover de directe weergave van een objectieve vijfjarige bezoeker waar een grond van waarheid in schuilt. Want de onder het zand verscholen voorwerpen in de eerste ruimte staan zo dicht tegen de muur gestald dat het een gedrum is om iets te kunnen zien en de kinderen zijn zo enthousiast dat je ze er niet voorbij kan loodsen. Op een schuin afgezaagde boomstam moet je twee afbeeldingen kiezen die bij elkaar horen en zo leer je meer over de Galliërs en de Romeinen. Weer een knappe interactie voor de jonge bezoeker, maar je moet er voor aanschuiven.

In het Gallische dorp staat een muzikale boom centraal. Om het instrument, dat je door middel van een druktoets kiest, te kunnen beluisteren, moet je wel met je oor tegen de boom staan. Dit is geen probleem ware het niet dat de wortels van de boom zo ver reiken dat kinderen die het bordje “niet op klimmen” respecteren, niet dicht genoeg kunnen komen. Rond de boom staan woningen waarin o.a. juwelen worden tentoongesteld. Wil je echter weten welke naam bij welk juweel hoort, moet je tellen want enkel de juwelen zijn genummerd. Wellicht berust dit op een vergetelheid want de namen van de voorwerpen bij Hoefnix zijn wel genummerd. In de tenten in Het Kamp, waar Caesar je persoonlijk welkom heet, krijgen we weer met dit probleem te maken. Je kan er Galliërs en Romeinen ten aanval laten trekken, maar enkel de Galliërs zullen reageren want het mechanisme van de Romeinen werkte op dat moment niet.

Je maakt er kennis met het soldatenleven aan de hand van een interactief programma op de computer, als je er tenminste voor wil aanschuiven. Maar ga je hieraan voorbij dan vind je dezelfde computer nog eens terug aan de feestdis die, zoals het goede Galliërs past, op het einde van het verhaal voor je gedekt staat met strips van Asterix en catalogen van het Rijksmuseum van Oudheden. Je kan je alsnog tegoed doen aan een banket van informatie onder het toezicht van een everzwijn en haar twee jongen. Rond de tafel zijn ook negen Europese landen vertegenwoordigd met korte, soms grappige anekdotes, zoals bv. bij Engeland: “De Britten staken elke dag om vier uur hun strijd tegen de Romeinen voor een kopje warm water met een wolkje melk.”

’s Zondags om 14u30 neemt een gids je op een boeiende manier mee in de wereld van Galliërs en Romeinen. Kinderen worden even zelf Galliër of Romein en kunnen letters winnen waarmee ze op het einde een zo lang mogelijk wachtwoord moeten vormen.

Op een paar praktische schoonheidsfoutjes na is deze tentoonstelling waar kinderen worden ondergedompeld in de wereld van Asterix en Obelix, zeker de moeite waard om te bezoeken.
LEA VAN DE WIJNGAERT

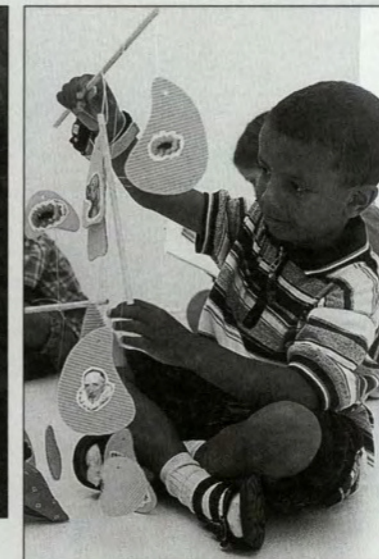
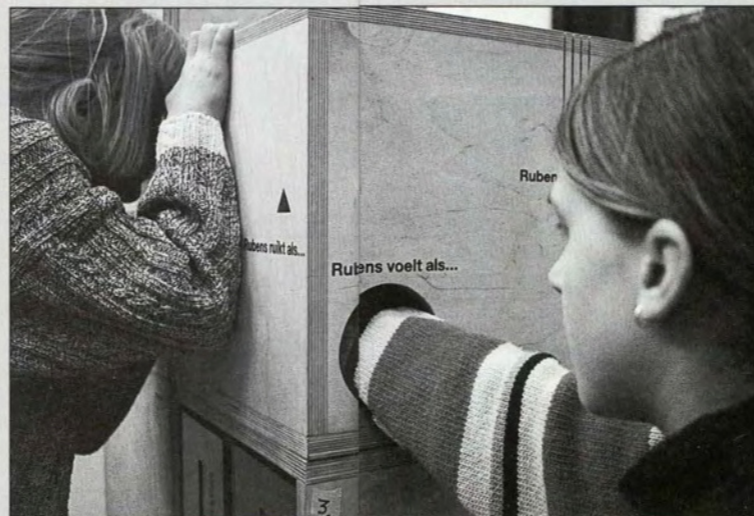
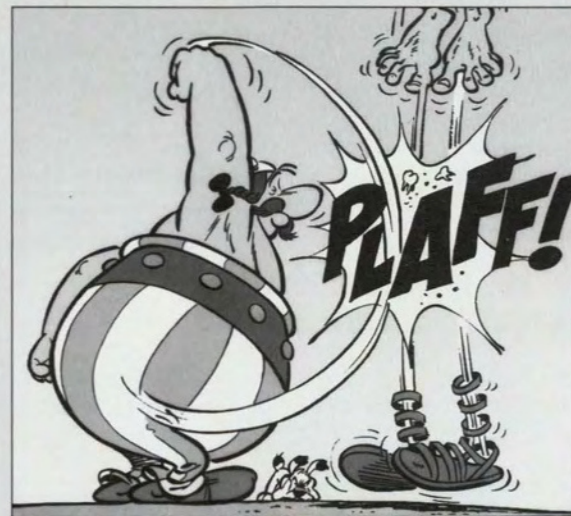
Praktische informatie

nog tot 16 september 2001
Provinciaal Gallo-Romeins Museum
Kielstraat 15
3700 Tongeren
Tel: 012/23.39.14
Fax: 012/39.10.50
E-mail: pmathei@limburg.be
Website: www.limburg.be/gallo
Open op maandag van 12 tot 17 uur,
van dinsdag tot vrijdag van 9 tot 17 uur
en op zaterdag en zondag van 10 tot 18 uur
Toegangsprijs: 100 BEF, 50 BEF (reductiehouders)

OBELIX
© PROVINCIAAL
MUSEUM
TONGEREN

DOE-DURF DENKDOOS
© THOMAS DE BOEVER

DOE-DURF DENKDOOS
VAN DYCK 1999
© THOMAS DE BOEVER

MuseJA! en musea in Antwerpen

Het begon allemaal in 1996. In dat jaar kregen Odette Peterink en Els Verstraete van schepen Erik Antonis de opdracht om een educatief project uit te werken voor het basisonderwijs. De doelgroep was de zes- tot twaalfjarigen. Er werd teruggerepen naar de ervaring die ze beiden hadden opgedaan in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel, het MuHKA en het KMSK. Tegelijkertijd werkten ze ook aan ‘Kunst in Kaart’, een educatief project voor het Openluchtmuseum Middelheim en het MuHKA. Zo ontstond MuseJA! Het is een installatie bestaande uit een set van twaalf kastdozen. Deze staan opgesteld in een zaal van het museum. De laden, klapwanden, deksels en doorkijkjes oefenen op kinderen een aantrekkingskracht uit en werken in op hun nieuwsgierigheid. In vijf tot zes van die dozen zitten opdrachten. Het thema van elke doos werd in nauw overleg met de museumstaf gekozen. Er is ook steevast een doos met een ‘spelregelsspel’: wat mag wel en wat niet in het museum. Mappen voor begeleiders zijn eveneens voorhanden. De groep, die uit maximum twaalf deelnemers bestaat, kan ook beroep doen op een educatief medewerker. Reservering is echter niet noodzakelijk, ook zonder kan iedere bezoeker op ontdekkingsstocht. Persoonlijk gezien in het Rubenshuis: een tiental oudere dames die met tegenzin het MuseJA!-spel moest overdragen aan een groepje kinderen! Nog andere activiteiten volgden. Zo werkten Odette en Els in het kader van het Van Dijck-jaar een aantal kinderateliers uit en waren ze in 1999 ook betrokken bij de opleiding van de Van Dijck-gidsen. Het ontlokte Joris Capenberghs, verantwoordelijke voor de publiekswerking van Antwerpen Open tijdens het Van Dijck-jaar, de volgende opmerking: ‘MuseJA! tovert de mufte, verstandelijke schatkamers die musea soms zijn om tot heuse verbeeldingspaleizen.’ Heel belangrijk is het uitgangspunt dat kinderen beschouwd worden als volwaardige museumbezoekers. Dus worden er bij MuseJA! enkele vaste uitgangspunten gehanteerd:

DE EDUCatieve MEDEWERKER IS GEEN STUDERENDE GIDS MAAR EEN BEMIDDELAAR TUSSEN HET KIND EN HET OBJECT.

De term ‘educatieve medewerker’ zegt al heel veel natuurlijk. Terwijl een gids iemand is die de weg wijst en dus per definitie niet bemiddeld. Hij spuwt kennis en de toehoorder noteert. Of verveelt zich... Want gezien het karakter van de meeste Antwerpse musea zijn de meeste rondleidingen veelal geschiedenislessen. En worden ze vaak als saai ervaren, hoezeer de gids ook zijn best doet. Belangrijk is dus dat verhaal naar vandaag te transponeren, of op zijn minst een link naar het heden te leggen. Daar ligt de rol van de educa-

tieve medewerker. Hij of zij probeert te bemiddelen tussen het object en het kind. De bedoeling is niet dat het kind een standpunt gaat innemen tegenover het kunstwerk, maar wel dat het ermee in dialoog gaat. Dat zoiets niet altijd even evident gevonden wordt, getuigt de vraag die Dirk Pültau zich stelde in de Witte Raaf van maart 1998: ‘Vanwaar dit commando dat het contact met kunst tot elke prijs moet worden gerealiseerd?’. Wat verder stelde Pültau ook nog: ‘Hoe komt het dat kwantummechanica probleemloos te moeilijk wordt geacht voor kinderen maar dat de inwijding in de kunsten gerekend wordt tot de intellectuele rechten van de mens? Mooie, open vragen. Maar onzin volgens Peterink en Verstraete. Volgens hen is alle kunst geschikt voor kinderen. Alle kunst wordt gemaakt voor een publiek en dat zijn kinderen per definitie ook. En hier komt weeral het woord ‘bemiddelen’ naar voor. Het kind moet geen standpunt innemen, er wordt net getoond dat er meerdere standpunten mogelijk zijn, meerdere aspecten ook. Maar die leer je alleen kennen door de dialoog met het werk aan te gaan.

HET ATELIER GRIJPT PLAATS IN HET MUSEUM ZELF, NIET IN EEN APARTE RUIMTE

Het museumobject is het belangrijkste. Het echte werk, te zien aan de muur of in de zaal. Er wordt dus niets verteld over dingen die niet te zien zijn. Alleen op die manier is een dialoog mogelijk. Zo is een museum altijd een combinatie van een object en een verhaal. Welke van beide het sterkst is hangt van museum tot museum af. De rol van MuseJA! is net deze twee in evenwicht te brengen. Voor zover dat mogelijk is proberen Els en Odette ook betrokken te worden bij de opstelling van de museumzalen, want niet elke presentatie leent zich even goed. Mooi is als de conservator kiest WAT er getoond wordt en er dan in samenspraak gezocht wordt naar een manier WAAROP. Deze manier van werken is echter eerder uitzondering dan regel, vaak ook omdat de vraag naar een educatief project meestal komt nadat het museumconcept al gerealiseerd is. Met alle gevolgen en moeilijkheden van dien natuurlijk.

Sinds 1999 wordt er ook samengewerkt met de vzw Prospekta (centrum voor kunstcommunicatie en culturele infobalie) voor de reserveringen en informatie omtrent de educatieve pakketten. Het Muhka zorgt dan weer voor de nodige steun bij de opleiding van de educatieve begeleiders. Het aantal musea waar het MuseJA!-spel opgesteld staat is toegenomen, evenals het aantal deelnemers. Het gaat dus goed. Maar het kan nog veel beter. Dus... Gaat heen en speel ze!

MICHEL PEETERS

Praktische informatie

Els Verstraete & Odette Peterink
Sintjansplein 48
2060 Antwerpen
03/227.23.72

of

Vzw Prospekta
Culturele Infobalie
Grote Markt 40
2000 Antwerpen
03/220.81.11
03/220.81.18

De Boeddha in de Drakenpoort

ANTWERPEN, ETNOGRAFISCH MUSEUM
VAN 23 MAART TOT 27 JUNI 2001

Longmen is een boeddhistisch grottencomplex nabij de stad Luoyang in de Centraal-Chinese provincie Henan. Longmen betekent letterlijk Drakenpoort. Deze site vormt met zijn steile rotsoevers langsheen de Yi-rivier inderdaad een natuurlijke poort.

In 493 nC koos keizer Xiaowen van de Noordelijke Wei-dynastie de nabijgelegen cultuurstad Luoyang als nieuwe hoofdstad. Tussen de 5de en de 10de eeuw vond er een ongeziene bouwactiviteit plaats aan beide rivieroeveren. Niet minder dan 2345 grotten met meer dan 100.000 voorstellingen van de Boeddha werden uitgehouwen in de rots.

De sculptuur van Longmen biedt een overzicht van de vroege Chinese beeldhouwkunst, vanaf de Indische en Centraal-Aziatische invloeden tot de puur Chinese stijl. Ook de evolutie van de architectuur, de kledij, decoratieve elementen en de kalligrafie komen ruim aan bod in de duizenden nissen en beeldhouwwerken.

In december 2000 werd Longmen erkend door Unesco als wereldcultureel erfgoed. Het etnografisch museum ontvangt, als eerste, 54 originele kunstwerken afkomstig uit Longmen. Beelden van Boeddha, Bodhisattva's, wachters en hemelse nimfen tonen de luister van Longmen. Een stoepa, stenen fragmenten en het afgietsel van een volledige grot versterken het totaalbeeld.

Bovendien is er ook de tombe van Anpu te zien, een koopman uit Uzbekistan, die in de 7de eeuw werd begraven. De voorwerpen uit dit graf behoren tot de topstukken van de vermaarde Tang-keramiek.

Carl Andre

ANTWERPEN, OPENLUCHTMUSEUM VOOR BEELDHOEWKUNST
MIDDELHEIM
VAN 20 MEI TOT 29 JULI 2001

Carl Andre (°1935, VS) bouwt beelden op uit houten blokken, stenen en platen metaal. Dit werk wordt gerekend tot de minimal art. Minimal art is de kunst waarbij de inhoud van het werk en de betekenis van de kunstenaar, ondergeschikt zijn aan de idee.

Sinds het einde van de jaren '60 wordt de term algemeen toegepast op dit soort van driedimensionaal werk. Voor de minimale schilderkunst gebruikt men termen als hard edge en colorfield painting. In het oeuvre van Carl Andre kan je drie ontwikkelingsfasen onderscheiden: sculptuur als vorm, sculptuur als structuur en sculptuur als plaats.

Eind jaren vijftig hakt en zaagt hij geometrische vormen en maakt structuren van gelijke elementen in styrofoam, beton, steen of hout. Vanaf de tweede helft van de jaren '60 verlaat hij de vorm en legt alle accenten op de structuur. Hij maakt vloersculpturen: lange rijen bakstenen of metalen platen die als een zware, logge massa de ruimte bepalen. Hij creëert hierdoor een wisselwerking: de sculptuur maakt deel uit van de ruimte en de ruimte is een deel van de sculptuur. Er komt een extra dimensie bij als je niet alleen naar het werk kijkt, maar er ook overheen loopt. Het kunstwerk wordt dan lijfelijk ervaren.

In een derde fase (na 1970) is het de sculptuur als ruimte die belangrijker wordt. Andre stelt verrassende composities samen: o.a. Stone Field Sculpture (1977), een geheel van 364 keien uit de ijstijd, of Fireworks (1983) dat bestaat uit 40 verschillende leeggeknepen verftubes samengebracht op één rechte lijn. De vormen die ontstaan bij het aaneenschuiven van vierkanten werken in een aantal sculpturen suggestief. Ook in de titels schuwt Andre het associatieve of illustratieve niet. Vanaf de tweede helft van de jaren '80 maakt hij ook tekstbeelden met de typemachine, waarbij hij letters en woorden evenwichtig over het papier verdeelt.

Voor het Middelheimmuseum maakt hij op Middelheim-laag een monumentale installatie met balen stro.

OKV korting
50 bef i.p.v. 100 bef

Praktische informatie

Etnografisch Museum
Suikerrui 19
2000 Antwerpen
Tel: 03/220.86.00
Fax: 03/227.08.71
E-mail: etnografisch.museum@antwerpen.be
Open van dinsdag tot zondag van 10 tot 17 uur
Gesloten op maandag
Toegangsprijzen: 100 BEF (individueel),
50 Bef (reductiehouders)

Praktische informatie

Openluchtmuseum voor beeldhouwkunst
Middelheim
Middelheimlaan 61
2020 Antwerpen
Tel. 03 827 15 34 - 03 828 13 50
Fax 03 825 28 35
middelheimopenluchtmuseum@cs.antwerpen.be
Open van oktober tot eind maart: 10 - 17 uur,
april en september: 10 - 19 uur, mei en augustus:
10 - 20 uur,
juni en juli: 10 - 21 uur
gesloten op maandag
toegang gratis.

Koninklijk Zilver voor Volk en Vorst 1830-2000.

**ANTWERPEN, PROVINCIAAL MUSEUM STERCKSHOF-
ZILVERMUSEUM
NOG TOT 22 JULI 2001**

De tentoonstelling brengt voor het eerst zilverwerk samen dat tussen 1830 en 2000 voor het Belgische koningshuis werd vervaardigd. Er wordt zilver getoond dat de koninklijke familie voor eigen gebruik aankocht, evenals attenties die zij schonk aan personeelsleden, petekinderen, 100-jarigen of andere jubilarissen.

DE WETENSCHAPPELIJKE CONTEXT

Over de juweelkunst van de 19de en de 20ste eeuw werd reeds herhaaldelijk gepubliceerd. Op enkele schaarse artikels na, waren er tot voor kort geen of nauwelijks wetenschappelijke studies over het Belgische zilver uit deze eeuwen. Toen het Provinciebestuur van Antwerpen in 1992 het Provinciaal Museum voor Kunstambachten Sterckshof omvormde tot het Provinciaal Museum Sterckshof - Zilvercentrum, nam de museumstaf zich voor om deze periode te bestuderen en te exposeren.

In 1996 werd een tentoonstelling gewijd aan burgerlijk en kerkelijk art-decozilver uit de steden Antwerpen, Brussel en Gent. Twee jaar later, in 1998, volgde de expositie over het Belgisch burgerlijk zilver uit de belle époque en de art nouveau. Voor beide tentoonstellingen verscheen er een meertalige catalogus. Tijdens de voorbereiding van deze exposities werden talrijke nieuwe gegevens gevonden over de band tussen het Koningshuis en de Belgische edelsmeedkunst, waardoor het idee rijpte om in 2001 een tentoonstelling te wijden aan 'Koninklijk Zilver', waarbij de klemtoon ligt

op de binnen- en buitenlandse hofleveranciers, op het gelegenhedszilver en op de grote en kleine zilveren geschenken, waarmee volk en vorst in de loop der tijden hun wederzijdse waardering uitdrukten. Het onderzoeksprogramma van het museum voorziet als vervolg (vermoedelijk in 2003 of 2004) een expositie over de zogenaamde Hollandse Periode met edelsmeedwerk uit de Noordelijke en Zuidelijke Nederlanden (1815-1830).

DE TENTOONSTELLING

De tentoonstelling 'Koninklijk zilver voor volk en vorst' brengt voor het eerst zilverwerk samen, dat tussen 1830 en 2000 voor het Belgisch koningshuis werd vervaardigd. Hierbij wordt zowel edelsmeedwerk getoond dat door de Koninklijke Familie werd aangekocht voor eigen gebruik of om het weg te schenken. Zo kregen personeelsleden voor hun trouwe dienst, 100-jarigen en andere jubilarissen zilveren geschenken. De zevende opeenvolgende zoon of dochter van een gezin - en dus een petekind van het vorstenpaar - ontving een zilveren doopset of dito bestek. Zilveren wisselbekers en andere trofeeën werden aan sport- en toneelverenigingen geschonken. Ook kerken en kloosters kregen bij bepaalde gelegenheden 'koninklijk' edelsmeedwerk. Bij staatsbezoeken werden vaak zilveren geschenken uitgewisseld. Bij koninklijke huwelijken, geboortes en bezoeken werd door het volk, verenigingen en instellingen zilver aan de Koninklijke Familie geschonken. Tenslotte wordt ook gelegenhedszilver getoond dat herinnert aan bepaalde gebeurtenissen waarbij leden van de Koninklijke Familie aanwezig waren, zoals de oprichting van de Congresskolom te Brussel en de eerstesteenlegging van de Onze-Lieve-Vrouwekerk te Laken. Door het samenbrengen van al dit zilverwerk krijgt de bezoeker tevens een historisch en stilistisch overzicht van de edelsmeedkunst vanaf de Belgische onafhankelijkheid in 1830 tot nu.

Praktische informatie

Provinciaal museum Sterckshof-Zilvermuseum
Hooftvanderlei 160
B 2100 Antwerpen-Deurne
België
tel. (+32 3) (03) 360 52 50
fax (+32 3) (03) 360 52 53
e-mail: info@sterckshof.provant.be
open van dinsdag tot zondag van 10 tot 17.30 u.
Toegangsprijzen: 200 BEF/120 BEF

De Boeddha in de Drakenpoort

Boeddhistische sculptuur
uit de grotten van Longmen,
China 5de-9de eeuw

23 maart - 27 juni 2001
van 10u tot 17u
(maandag gesloten)

Na de recente erkenning van de Longmen-grotten als wereld cultureel erfgoed : 60 originele beeldhouwwerken en ceramieken uit de vroegste boeddhistische periode, nu voor het eerst buiten China te bewonderen in Antwerpen.

ETNOGRAFISCH MUSEUM

Suikerrui 19 • 2000 Antwerpen • tel. 03/220.86.00

Rubens zilveren lampetstel

ANTWERPEN, RUBENSHUIS
NOG TOT 5 JUNI 2001

Op 11 december 1999 is het sidderen en beven in Monaco: Sotheby's veilt er immers een schitterende zilveren set bestaande uit een kan en een bekken.

De stad Antwerpen wil de 4150 gram zilver aankopen voor het Rubenshuis, en heeft daar een goede reden voor. Eerst en vooral is het kunstwerk een prachtig voorbeeld van Vlaams zilverwerk uit de 17de eeuw. Maar vooral van belang is dat de kan en het bekken zijn vervaardigd door één van de voornaamste Vlaamse edelsmeden uit de baroktijd, Theodoor de Rasier, een kunstenaar die overigens in relatie is met Peter Paul Rubens. Bovendien is het pronkstuk door de barokke vormtaal in vele opzichten door de grote schilder beïnvloed. De schaal bevat een bekoorlijke afbeelding van Suzanna en de Ouderlingen, omlijst door de rijkversierde boord met cartouches en een putti. De kan daarentegen is samengesteld uit tal van mythologische motieven die verwant zijn met de maritieme iconografie. Het zilveren ensemble is op een bepaald ogenblik in bezit van Rubens, 'een zilvere lampetschotel metten pot, weegende tsamen 17 marken' lezen we in zijn nalatenschapsinventaris in 1640. Het is tot de dag van de veiling in handen van rechtstreekse afstammelingen van Rubens. De aankoop kan helaas niet doorgaan want wordt op een haar na gemist.

Toch komt het pronkstuk – met steun van de Koning Boudewijnstichting – na ruim 360 jaar terug naar het Rubenshuis. Een boeiende dossiertentoonstelling, met zelden getoond materiaal uit binnen- en buitenlandse instellingen.

Vermeldenswaard is zeker dat naar aanleiding van deze tentoonstelling de acteur Karel Vingerhoets een reeks opvoeringen brengt van de monoloog 'Het convivium van Jacobus Edelheer', geschreven door Bert Popelier. In zijn tafelrede schetst Edelheer, een vooraanstaand functionaris van de stad Antwerpen, het politieke en filosofische klimaat van het ogenblik. De locatie is afwisselend het Groot Atelier in het Rubenshuis en de stemmige zalen van het Museum Mayer van de Bergh.

Praktische informatie

Rubenshuis
Wapper 9-11
2000 Antwerpen
Tel. 03/201.15.56
Fax.03/227.36.92
Open van dinsdag tot zondag van 10 tot 17 uur
Toegangsprijzen: 200 BEF / 100 BEF
Voor info in verband met 'Het convivium van Jacobus Edelheer':
03/220.81.11 of www.ticketantwerpen.be

RUBENS ZILVEREN
LAMPETSTEL
© RUBENSHUIS,
ANTWERPEN

'Anders gekleed, anders gedragen.
Drie Antwerpse kerken openen hun kleerkast'

**ANTWERPEN, ST.-ANDRIESKERK, ST.-CAROLUS
BORROMEUSKERK & ST.-JACOBSKERK:
VAN 29 MEI TOT 30 SEPTEMBER 2001**

Het thema mode is ook voor de kerken geen ongekende. Heel wat kerkelijk
textiel heeft de mode op de voet gevolgd of is een eigen modieus leven gaan
leiden. Wel gaat een bepaalde mode hier veel langer mee.

Omdat dit religieuze textiel in sacristiekasten opgeborgen blijft en
omwille van minder gebruik nog nauwelijks het daglicht ziet, is dit
modejaar 2001 een gelegenheid om deze kerkelijke mode nog eens
uit de kast te halen. Drie Antwerpse kerken openen hun kleerkast:
St.-Andries-, St.-Carolus Borromeus- en St.-Jacobskerk. Elke kerk zal
één of meerdere thema's belichten.

De *St.-Andrieskerk* kan uitpakken met 'de garderobe van O.-L.-
Vrouw'. Het verrast eenieder te zien over wat een (kleur-)rijke
garderobe zo een processiebeeld van Onze-Lieve-Vrouw beschikt:
een stoffelijk bewijs van Maria's populariteit. Een apart fenomeen
hierbij is de recyclage van mooie 18de-eeuwse baljurken tot zo'n
madonnamantel.

De *St.-Carolus Borromeuskerk* met de kantkamer, richt zich op kant,
borduurwerk en habijten: 'hyper – en anti-modieus'.

De *St.-Jacobskerk* met de rijkste verzameling kerkgewaad: 'kazuifels
in alle kleuren en stijlen'. Verspreid over een twintigtal zijkapellen
kun je de evolutie volgen van de liturgische gewaden, gaande van
het figuratieve 16de-eeuwse Passiegewaad –het oudst bewaarde in
Antwerpen, tot gestileerde hedendaagse creaties. En wil(de) je zelf
een kazuifel maken: lees dan damesblaadjes uit het begin van de
20ste eeuw.

Praktische informatie

Voor alle informatie: Heilige Geeststraat 23,
B-2000 Antwerpen, tel. 03/226.52.53
e-mail: info@topa.be
website: www.topa.be

OPENINGSUREN:

St.-Andrieskerk: open van ma – zo, van 14 tot 17 u,
St.-Carolus Borromeuskerk: open van ma – za, van
10 tot 12.30 en van 14 tot 17 u,
kantkamer enkel wo en do,

St.-Jacobskerk: open ma tot zo, van 14 tot 17 u
Toegangsprijzen:

St.-Andrieskerk: 50 BEF (voor de tentoonstelling,
kerk vrij toegankelijk),

St.-Carolus Borromeuskerk: 50 BEF (voor de
kantkamer, kerk vrij toegankelijk),

St.-Jacobskerk: 70 BEF.

**PROVINCIE
ANTWERPEN**

**VANAF VOORJAAR
2002**

HET NIEUWE

**DIAMANT
museum**

**DIAMANTMUSEUM
PROVINCIE ANTWERPEN
KONINGIN ASTRIDPLEIN 19-23
B-2018 ANTWERPEN
TEL : +32 (0)3 202 48 90
FAX : +32 (0)3 202 48 98
E-MAIL : INFO@DIAMANT.PROVANT.BE
WWW.PROVANT.BE/DIAMANT**

De nieuwe opbergmap

10 euro of 403,-BF zie pagina 3 en 36

Panamarenko

GENT, SMAK

NOG TOT 21 MEI 2001

In zijn zoektocht naar het maken van vliegtuigen, voertuigen en ruimteschepen, is Panamarenko al sinds de jaren '60 gefascineerd door de natuurwetten, de bewegingen van insecten en dieren, de natuurelementen en energiebronnen.

Hij ontwikkelt hierin zijn eigen vormtaal die aanleunt bij de wetenschappen, maar die duidelijk een eigen originele positie inneemt. Panamarenko's uitgangspunt hierbij is dat niets zomaar aangenomen wordt, zodat hij alles zelf opnieuw onderzoekt en berekent. Hijzelf is als een uitvinder-ingenieur die ervan droomt om de mens op eigen krachten in het luchtruim te laten voortbewegen. Uit de wetenschap destilleert hij zijn eigen afleidingen, theorieën en bouwsels. Reeds bestaande vaartuigen zoals de zeppelin, de onderzeeër, het vliegtuig of de auto worden op een meer esthetische manier heruitgevonden, waarbij de harmonie tussen materialiteit en functionaliteit centraal staat. De werken die hij steeds handmatig realiseert, bezitten opmerkelijke poëtische kwaliteiten, en bevinden zich tussen kunst en wetenschap.

Praktische informatie

SMAK
Citadelpark, 9000 Gent
Tel: 09/221.17.03 - Fax: 09/221.71.09
E-mail: museum.smak@gent.be
Open van dinsdag tot zondag van 10 tot 18 uur
Gesloten op maandag
Toegangsprijs: 200 BEF
Reductieprijs: 150 BEF (groepen en reductiehouders),
100 BEF (schoolgroepen)

Re-touche, 250 jaar schilders van de Gentse academie

GENT, SINT-PIETERSABDIJ

VAN 7 SEPTEMBER TOT 7 OKTOBER 2001

'Re-touche' is een typische term uit de restauratie welke wijst op herstel, hier verwijzen we naar een nieuwe aanraking, in dit geval met de 250-jarige geschiedenis van de Genste Academie. Via historische aanknopingspunten worden oudere en recentere stukken thematisch verwerkt.

De thema's zijn geïnspireerd op elementen van de plastische taal zodat de aandacht van de bezoeker zoveel mogelijk naar de intrinsieke kwaliteiten van de schilderijen worden eveneens plaasters, tekeningen, foto's en documentair materiaal in de tentoonstelling opgenomen.

De grote thema's zijn (Zelf-)portret, Tonaliteit en decoratie, Lijn, Mimesis, Kolorisme en matière en Purgatorium.

Rondleiding!

Op woensdag 12 september 2001 om 18.30 u. geeft Stef van Bellingen voor OKV abonnees **een rondleiding in de tentoonstelling.**

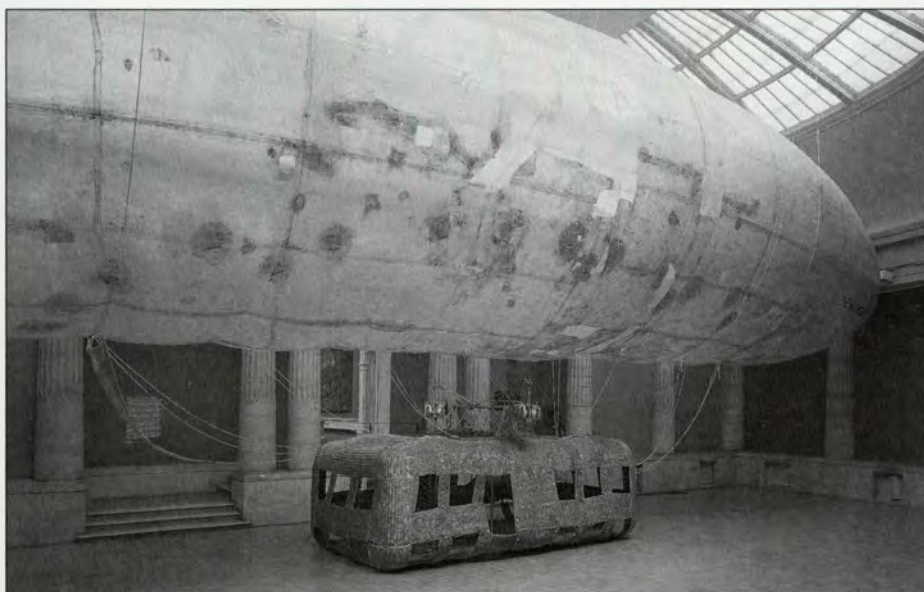
Het deelnemersaantal is echter beperkt tot 20 personen.

Wilt u kans maken er bij te zijn?

Stuur ons voor 20 juni 2001 een kaartje met vermelding 'Re-touche' en hopelijk pikt de welgekende onschuldige hand u eruit. Veel succes!

Praktische informatie

Kunsthof De Sint-Pietersabdij
Sint-Pietersplein 9
9000 Gent
Toegangsprijs: 200 BEF/100 BEF,
gratis voor studenten tot 26 jaar

LINKS:
PANAMARENKO
1940
AEROMODELLER
1969-71
© DIRK
PAUWELS, SMAK
GENT

RECHTS:
PIETER BREUGEL
DE OUDE,
1525-1569
DE SCHILDER EN
DE
KUNSTKENNER
© K.M.
ALBERTINA,
WENEN

Pieter Bruegel de Oude, Meestertekenaar en Humanist

ROTTERDAM, MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN
VAN 24 MEI TOT EN MET 5 AUGUSTUS 2001

In samenwerking met het Metropolitan Museum in New York organiseert Museum Boijmans Van Beuningen in 2001 een grote overzichtstentoonstelling van tekeningen en grafiek van Pieter Bruegel de Oude.

Behalve schilder was Pieter Bruegel de Oude (ca. 1525-Brussel 1569) ook een meesterlijk tekenaar. Van de achtenzestig tekeningen die van hem bewaard gebleven zijn, zullen ruim vijftig in Museum Boijmans Van Beuningen getoond worden. Daarnaast wordt aandacht besteed aan zijn grafisch werk aan de hand van een veertigtal prenten. De tekeningen en prenten komen uit de collecties van musea in Europa en Amerika alsmede uit diverse particuliere verzamelingen. Gezien de zeldzaamheid en kwetsbaarheid van dit werk op papier is een tentoonstelling van een dergelijke omvang een uitzonderlijke gebeurtenis.

Aan de tekeningen van Pieter Bruegel de Oude is voor de laatste keer in 1975 in Berlijn een groot overzicht gewijd. Sindsdien is door wetenschappelijk onderzoek de kennis over zijn oeuvre aan tekeningen en grafiek aanzienlijk verbeterd. Dat betekent onder meer dat een groot aantal tekeningen niet langer aan hem wordt toegeschreven. De tentoonstelling in Rotterdam en New York geeft voor het eerst een beeld van het opgeschoonde oeuvre. Een aantal van deze bladen wordt echter wel getoond onder meer om te laten zien hoe het beeld van Bruegel de Oude als tekenaar/ontwerper steeds helderder is geworden.

'Pieter Bruegel de Oude, Meestertekenaar en Humanist' zal na Rotterdam alleen nog te zien zijn in het Metropolitan Museum in New York. Bij de tentoonstelling verschijnt een Engelstalige wetenschappelijke catalogus alsmede een Nederlandse uitgave die op een breder publiek gericht is.

Jheronimus Bosch

ROTTERDAM, MUSEUM BOIJMANS VAN BEUNINGEN
VAN 1 SEPTEMBER TOT EN MET 11 NOVEMBER 2001

Over zijn leven valt al net zo weinig met zekerheid te vertellen als over de betekenis van zijn schilderijen. Toch geldt Bosch (ca. 1450-1516) als een van de meest tot de verbeelding sprekende kunstenaars van zijn tijd.

Dat heeft hij te danken aan zijn raadselachtige voorstellingen vol duivels, monsters en andere fantastische creaturen. Over de mogelijke interpretaties daarvan zijn inmiddels boekenkasten vol geschreven en nog steeds wordt hierover druk gespeculeerd onder kenners.

Ter gelegenheid van Rotterdam Culturele Hoofdstad 2001 heeft Museum Boijmans Van Beuningen de bijna onmogelijke taak op zich genomen een tentoonstelling over het leven en werk van Jheronimus (of Jeroen) Bosch te organiseren. Uitgangspunt daarbij is de eigen collectie. Het doel van de tentoonstelling is niet alleen om enkele hoogtepunten uit het oeuvre van de wereldvermaarde kunstenaar bijeen te brengen, maar vooral ook om te laten zien hoe zijn gedachtenwereld aansloot bij die van zijn tijdgenoten, onder wie de beroemdste Rotterdammer uit de geschiedenis, Erasmus. De collectie van Museum Boijmans Van Beuningen bevat naast vier originele panelen van Bosch (uit een totaal van ca. 25 als authentiek beschouwde schilderijen!) ook enkele tekeningen en een vijftal navolgingen van Bosch. Daarnaast bezit het museum de grootste collectie materiële volkscultuur uit de late middeleeuwen in Nederland zoals huishoudelijke gebruiksvoorwerpen, maar ook kerkelijk vaatwerk en pelgrimsinsignes. Met de eigen collectie als uitgangspunt wordt een beeld geschetst van de wereld van Jeroen Bosch. Historische en sociale achtergronden treden prominent op de voorgrond, waarbij Bosch niet als een eigenzinnige en wereldvreemde eenling, maar veeleer als een kind van zijn tijd gestalte zal krijgen.

Daarnaast is het museum druk bezig om ook de nodige bruiklenen van werken van Bosch aan de tentoonstelling toe te voegen. Uiteraard zullen daar de bekende, zeer kwetsbare drieluiken zoals De tuin der lusten, het hoogtepunt van de collectie van Museo del Prado in Madrid, niet bij kunnen zijn, maar wel beroemde kleinere werken uit diverse Europese en Amerikaanse instellingen. Ook Bosch' tekeningenoeuvre is zo goed als volledig te zien op de expositie.

De presentatie wordt verder aangevuld met belangrijke schilderijen en tekeningen uit de omgeving van Bosch. De wetenschappelijke leiding van de tentoonstelling is in handen van Prof. dr. Jos Koldewij (Nijmegen), erkend specialist op het gebied van de kunst en kunstnijverheid van de Late Middeleeuwen en Renaissance in de Nederlanden. Koldewij was nauw betrokken bij de organisatie van de tentoonstelling 'In Buscoducis', over kunst en cultuur in de geboorte- en woonplaats van Jeroen Bosch in de periode 1450-1629 ('s-Hertogenbosch 1990).

Tijdens 'Jheronimus Bosch', van 1 september t/m 11 november 2001, hanteert Museum Boijmans Van Beuningen verruimde openingstijden zodat iedereen de tentoonstelling kan bezoeken. Vanwege het bijzondere karakter van de expositie en vanwege de hoge kosten die ermee zijn gemoeid, wordt een extra toeslag berekend op de normale entreprijs. Een gewoon toegangskaartje zal f 20,- kosten (groepsprijs f 15,- pp.).

JHERONIMUS BOSCH,
1450-1516
DE KEISNIJDING
© MUSEO EL PRADO,
MADRID

Rik Sauwen

José Vermeersch is één van de belangrijkste naoorlogse kunstenaars. Nooit werd de totaliteit van zijn creatieve werk belicht. Deze monografie wil deze leemte opvullen en nog veel meer.

Deel I behandelt de vormingsjaren, de eerste, dus belangrijke contacten met collega's-kunstenaars, het aftasten van oriënteringen op zoek naar een persoonlijke stijl. Deel II gaat over de evolutie van zijn schilderkunst, gekoppeld aan het beoefenen van vormen van toegepaste kunst. Deel III beschrijft de doorbraak als schepper van archetypische beelden en beeldengroepen en volgt de evolutie van thema's en technieken. Deel IV volgt het aanboren van nieuwe creatieve bronnen en een hoge productiviteit.

Door deze chronologische indeling lopen een aantal rode draden die voor José Vermeersch en voor de totstandkoming van zijn werk van kapitaal belang zijn geweest:

José Vermeersch en het gezin
 José Vermeersch en de vrienden
 José Vermeersch en de galeries
 José Vermeersch en de kunstkritiek
 José Vermeersch en de kunststromingen van zijn tijd
 José Vermeersch en de natuur
 José Vermeersch en de dieren

AUTEUR: RIK SAUWEN
 FOTOGRAFIE: ART FIELD MEULEBEKE
 VORMGEVING: GEERTVERSTAEN
 OPZOEKING: FRANCINEDENDIEVEL, RIKVERMEERSCH
 EDITING: RUDY VERCRUYSSSE

José Vermeersch

Schilderijen,
 beelden,
 tekeningen

Auteur Rik Sauwen (*1945) was tot 2000 als producer verbonden aan de Dienst Kunstzaken van de VRT waar hij ondermeer medeverantwoordelijk was voor het kunstmagazine 'Kunstzaken'. Rik Sauwen tekende als producer voor tal van bekroonde kunstprogramma's: Rik Wouters, Spilliaert, Keramiek, Hedendaagse meubelkunst in Vlaanderen, ... en een reeks over Van Eyck, Brueghel, Rubens. Hij is ook auteur van diverse publicaties in kunstboeken en kunsttijdschriften.

TECHNISCHE GEGEVENS

33 X 24,5 CM
 432 PAGINA'S
 587 KLEURENILLUSTRATIES
 GEDRUKT OP KUNSTDRUKPAPIER 150GR.
 GARENGENAAID, LINNEN BAND MET RONDE RUG EN
 KAPITAALBANDJES

Prijs: 4.500,-BEF OF 111, 58 EURO

Indien u wenst dat het boek aangetekend wordt toegestuurd, dan dient u de prijs te verhogen met 400,-BEF of 9,92 EURO (naar Nederland 14,88 EURO)

Exclusieve edities

Van het boek worden volgende speciale edities aangeboden:

- 25 exemplaren met een ingelijste, originele tekening tegen 55.000,-BEF of 1.363,75 EURO/ex.
- 50 exemplaren met een originele zeefdruk (niet ingelijst) tegen 25.000,-BEF of 619,89 EURO/ex.

Bestelmogelijkheden

• **OPENBAAR
 KUNSTBEZIT IN
 VLAANDEREN V.Z. W.**
 Grote Markt 46,
 B 9100 Sint Niklaas
 tel. 03/760.16.40
 fax. 03/760.16.41
 email: OKV@pi.be
 rekeningnummer:
 448-0007361-87

• **BOEK JOSÉ
 VERMEERSCH**
 Rekeningnummer:
 385-0101811-24
 B-8860 Lendeled

Deze tentoonstelling vormt een eerste aanzet tot de geplande renovatie van de tentoonstellingszalen. Uitgangspunt is 125 topstukken uit de permanente collectie die eerder al deel uitmaakten van de tentoonstelling 'Verborgene schatten', in 1995.

Na een rondreis langsheen 9 Europese en Noord-Amerikaanse musea worden deze voorwerpen nu onderworpen aan een kritische reflectie, waarbij de bezoeker aangezet wordt na te denken over de bewaring en presentatie van deze stukken doorheen de tijd. Wat is hun herkomst en hoe kwamen ze in de collectie terecht? Wie kocht ze aan? Waaraan hebben ze hun 'bevoorrechte' status te danken?

Gelijktijdig hiermee geven acht hedendaagse kunstenaars gestalte aan hun visie over het museum. Hun werken gaan in confrontatie met het museum als instelling, als oord van 'herinnering'. Kunnen we culturen eigenlijk nog wel in glazen kasten stoppen in deze tijden van toenemende mondialisering? Edith Dekyndt, Meschac Gaba, Philippe Aguirre, Johan Muyle, David Hammons, Toma Mutebe Luntumbe, Luc Tuymans en Barthélemy Toguo bogen zich verder over dit vraagstuk.

De bedoeling is dat de toeschouwer, zowel de bezoeker van thematentoonstellingen als de liefhebber van hedendaagse kunst, tijdens het parcours voortdurend verrast worden op het verkeerde been wordt gezet. Het resultaat is dat met deze manifestatie heel het instituut 'Afrika-museum' in vraag wordt gesteld.

Praktische informatie

Koninklijk Museum voor Midden-Afrika
Leuvensesteenweg 13, 3080 Tervuren
Tel: 02/769.52.11
Open van 10 tot 17 uur, op zaterdag,
zondag en feestdagen
van 10 tot 18 uur
Gesloten op maandag
Toegangsprijzen: 200 BEF (individueel),
130 BEF (groepen, 65+)
en 80 BEF (kinderen, studenten)

EXIT CONGO
FOTO: KONINKLIJK MUSEUM
VOOR MIDDEN-AFRIKA

Bustes van inheem. Bustes de types in
de types, in 1911 in digones moules sur
Congo op den levend le vivant au Congo
de gersculpteur door en au pas le
beeldhouwer sculpteur.

Arsène
MATTON

CC 't Heilaar

Heilaarstraat 35 - 2340 Beerse

6de Beelden Biënnale Beerse

van zo. 27 mei t/m zo. 24 juni 2001

Stellen tentoon :

Elsa Van den Veyver - Gie Steenput - Lode Tibos
- Stef Van Eyck - Luk Vermeerbergen - Hennie
Van Engeland

Het park is open
op di., woe., vr., za. en zo.
van 14u tot 17u

**Park Tempelhof,
Bisschopsaan 1,
2340 Beerse**

(in het centrum, vlak bij de kerk)

Tegelijkertijd lopen
twee andere
tentoonstellingen in
het kader van de BBB:
Museum Jan Vaerten:
Hennie Van Engeland:
beeldhouwwerk
CC 't Heilaar:
Alex Labejof:
beeldhouwwerk
Els Van Rompu:
schilderijen

Inlichtingen: CC 't Heilaar - 014 / 61.68.99

ABORIGINAL ART GALLERY

Investeer in een 40.000 jaar oude,
nog steeds levende cultuur.

De Aboriginal kunst, waarin oeroude verhalen en
"dreamings" worden weergegeven, is over de hele
wereld erkend als een technisch unieke, cultureel
en historisch zeer waardevolle kunstbeweging.

- gecertificeerde schilderijen op doek of
boombast, didgeridoo's, boomerangs,
beelden, aboriginal voorwerpen, ...
- uitzonderlijke kwaliteit !

Aboriginal Art Gallery - Australian Shop
Lammerstraat 4a, 9000 Gent
dond., vrijd., zaterd.: 11.30u tot 18.00u

- ook tentoonstellingen op locatie
- ook groothandel

interesse? bel ons : 056/61.70.47 - 0475/70.85.99
of fax : 056/61.70.48

www.australianshop.com
Ontvang onze gratis catalogus
(op te sturen naar B&F Invest, Kapellestraat 90,
9870 Zulte, of fax : 056/61.70.48)

Naam Tel.

Adres.....

Tentoonstellingsagenda

Genk

OPENLUCHTMUSEUM BOKRIJK

Domein Bokrijk, 3600 Genk, 01126.53.00

- 31-03-2001 t.e.m. 30-09-2001: Bergen of verbergen. De grote kuis in het 18de eeuwse bergmeubel.
- 31-03-2001 t.e.m. 30-09-2001: De vuile was. Over soda, ossengalzeep, zemelwater en andere wasgeheimen.

Gent

CAERMERSKLOOSTER-PROVINCIAAL CENTRUM VOOR KUNST EN CULTUUR

Vrouwebroersstraat, 9000 Gent, 09/269.29.10

- 15-09-2001 t.e.m. 28-10-2001: Plateau 2001. Joseph Plateau 1801-1883, Leven tussen kunst en wetenschap.

HET HUIS VAN ALIJN

Kraanlei 65, 9000 Gent, 09/269.23.50

- 13-04-2001 t.e.m. 01-07-2001: Nagaland.
- 13-07-2001 t.e.m. 30-10-2001: Mannen met baarden.
- 14-07-2001 t.e.m. 23-07-2001: Muziekfestival. Gentse Feesten 2001.

HORTUS MICHEL-THIERY

Berouw 55, 9000 Gent, 09/225.05.42

- 23-10-2000 t.e.m. 21-06-2001: Reminentje Rimpompuis. De Hortus-tuinkabouter.

KUNSTHAL DE SINT-PIETERSABDIJ

Sint-Pietersplein 9, 9000 Gent, 09/243.97.30

- 10-02-2001 t.e.m. 03-06-2001: Voeding en landbouw.
- 04-05-2001 t.e.m. 27-05-2001: Johan Anthonis. Gedichten.
- 02-06-2001 t.e.m. 24-06-2001: Steve Schepen. Schilderijen en tekeningen.
- 06-07-2001 t.e.m. 29-07-2001: Kathleen Deleu. Gentse Nieuwe.

MUSEUM DR. GUISLAIN

Jozef Guislainstraat 43, 9000 Gent, 09/216.35.95

- 07-04-2001 t.e.m. 01-07-2001: Ontbrekende Beelden. Gasttentoonstelling uit het Duitse Hygiënumuseum Dresden. Fototentoonstelling.
- 14-07-2001 t.e.m. 16-09-2001: Foto's Stephan Vanfleteren - teksten Erwin Mortier. Foto's en teksten over het leven in de psychiatrie nu.
- 14-07-2001 t.e.m. 16-09-2001: Werk van Willem van Genk en Siebe Wiemer Glastra. Uit de Collectie Stichting De Stadschhof.

- 14-07-2001 t.e.m. 16-09-2001: Fototentoonstelling - tweejaarlijkse prijs voor fotografie Dr. Guislain. Een fotowedstrijd in samenwerking met het Psychiatrisch Centrum Dr. Guislain. Thema: ont-spannen.

MUSEUM VOOR DE GESCHIEDENIS VAN DE WETENSCHAPPEN

Krijgslaan 281 - Gebouw S30, 9000 Gent, 09/264.49.30

- 20-11-2000 t.e.m. 31-07-2001: 150 jaar landmeetkunde en cartografie. Van de sleepketting tot de GPS.

- 15-09-2001 t.e.m. 31-07-2002: Plateau 2001. Het Cabinet de Physique van Joseph Plateau in 1840.

MUSEUM VOOR DIERKUNDE

K.L. Ledeganckstraat 35, 9000 Gent, 09/264.52.28

- 01-03-2001 t.e.m. 31-08-2001: Chemische wapens in de Natuur. Aanvalsstrategie of wettige zelfverdediging

- 15-09-2001 t.e.m. 28-10-0001: Plateau 2001. Félix Plateau 1841-1911, van preparator tot directeur van het Museum van Dierkunde.

MUSEUM VOOR INDUSTRIËLE ARCHEOLOGIE EN TEXTIEL

Minnemeers 9, 9000 Gent, 09/223.59.69

- 28-01-2001 t.e.m. 27-05-2001: Feestkledij verplicht.
- 23-06-01 t.e.m. 02-12-01: Hot. Cool. Strong. Light. / Textiel van vroeger, goedgekeurd door kinderen. Specifiek voor kinderen van 8-13 jaar.

MUSEUM VOOR SCHONE KUNSTEN

Citadelpark, 9000 Gent, 09/222.17.03

- 17-06-2001 t.e.m. 23-09-2001: Een zeldzame weelde. Kunst van Latem en de Leiestreek 1900-1930.

MUSEUM VOOR SIERKUNST EN VORMGEVING

Jan Breydelstraat 5, 9000 Gent, 09/267.99.99

- 27-04-2001 t.e.m. 17-06-2001: 250 jaar Koninklijke Academie voor Schone Kunsten - architecten 1751-2001. en Konstantin S. Melnikov & de architectuur in Rusland.
- 13-07-2001 t.e.m. 09-09-2001: België-Nederland. Een overzicht van 50 jaar juweelkunst.

OUDEHEIDKUNDIG MUSEUM VAN DE BIJLOKE

Godshuizenlaan 2, 9000 Gent, 09/225.11.06

- 05-05-2001 t.e.m. 01-07-2001: Een groots werk van ontblotting?

GALERIJ PATRICK DEROM BRUSSEL NEW YORK

SCHILDERIJEN-TEKENINGEN-SCULPTUUR
19DE & 20STE EEUWSE EUROPESE KUNST

AANKOOP - VERKOOP - EXPERTISE

GRATIS EXPERTISE
MET HET OOG OP VERKOOP

DINSDAG TOT ZATERDAG
VAN 10U30 TOT 18U30

WOLSTRAAT 1 - 1000 BRUSSEL

T: 02 514 08 82 F: 02 514 11 58

GALERIE.P.DEROM@LINKLINE.BE

WWW.PATRICKDEROMGALLERY.COM

SHEPHERD & DEROM GALLERIES

58E 79TH STREET, NY 10021

T: 1 212 861 4050 F: 1 212 772 1314

SHEPHERDNY@AOL.COM

Amadeo MODIGLIANI (1884-1920)
L'Amazone, 1909, vetkrijt op papier

musea
in
mechelen
in
musea

In de verbeelding
van ruimte

Jean-Paul Laenen

Bart Decq &

12 mei - 2 september 2001

Stedelijke Musea Mechelen
tel 015 / 29 40 30
fax 015 / 29 40 31
Email stedelijkemusea@mechelen.be
www.mechelen.be/stedelijkemusea

Museum Schepenhuis & omgeving

Sint-Amandsberg

MUSEUM SINT-ELISABETH

Groot Begijnhof van Sint-Amandsberg,
9040 Sint-Amandsberg

- 01-04-2001 t.e.m. 30-10-2001: Museum St-Elisabeth van het Groot Begijnhof.

Temse

GEMEENTEMUSEUM

Kasteelstraat 16, 9140 Temse,
03/771.26.36

- 28-04-2001 t.e.m. 20-05-2001: Rita Bellinckx. Foto's.
- 26-05-2001 t.e.m. 17-06-2001: Tiffanywerk Leonard Schuerewegen.
- 23-06-2001 t.e.m. 19-08-2001: Portretten van en/of Tensenaars.
- 25-08-2001 t.e.m. 23-09-2001: Terugblik op 10 jaar grafiekatelier.

Tervuren

KONINKLIJK MUSEUM VOOR MIDDEN- AFRIKA

Leuvenssteenweg 13, 3080 Tervuren,
02/769.52.11

- 24-11-2000 t.e.m. 24-06-2001: Exit Congo Museum.

Turnhout

DE WARANDE

Warandestraat 42, 2300 Turnhout
014/41.94.94

- 20-04-01 t.e.m. 29-04-01: Victor Ramirez, kleur in de ruimte.
- 22-04-01 t.e.m. 20-05-01: Fernando Alvim.

Tongeren

C.C. DE VELINX

Dijk 111, 3700 Tongeren, 012/39.38.00

- 24-03-2001 t.e.m. 20-05-2001: De wonderse wereld van de computergames. Een mix van theorie en pure fun. Game over.
- ### PROVINCIAAL GALLO-ROMEINS MUSEUM
- Kielenstraat 15, 3700 Tongeren,
012/23.39.14
- 17-02-2001 t.e.m. 16-09-2001: Asterix en Europa.

Torhout

MUSEUM VOOR TORHOUTS

AARDEWERK

Kasteel Ravenhof, 8820 Torhout,
050/22.07.70

- 05-05-2001 t.e.m. 31-07-2001: Brugs aardewerk - Van De Voorde.

Turnhout

TAXANDRIAMUSEUM

Begijnestraat 28, 2300 Turnhout

- 20-09-2001 t.e.m. 03-11-2001: A.J.

Heymans. Landschapschilder.

Zonhoven

C.C. ZONHOVEN TERMOLEN

Kneutenweg 2, 3520 Zonhoven,
011/81.50.61

- 13-05-2001 t.e.m. 03-06-2001: Ray Remans. Jubileumtentoonstelling ten huize van Ray Remans. Putsveldweg 2 in Zonhoven.

Wallonie

Charleroi

MUSÉE DE LA PHOTOGRAPHIE

Avenue Paul Pastur, 11, 6032 Charleroi,
071/43.58.10

- 10-03-2001 t.e.m. 03-06-2001: Surréalisme et photographie.
- 10-03-2001 t.e.m. 03-06-2001: Georges Thiry (1904-1994) - Retrospectieve.
- Elaine Ling - Abandoned, Namib Desert.

Nederland

Tilburg

NEDERLANDS TEXTIELMUSEUM

Goirkestraat 96, 5046 GN Tilburg,
00 31/13/542.22.41

- 23-03-2001 t.e.m. 10-06-2001: Hedendaagse Amerikaanse quilts.

TENTOONSTELLINGEN de Warande

van 20 tot en met 29 april 2001

Victor Ramírez Kleur in de ruimte stadscentrum Turnhout

van 22 april tot en met 20 mei 2001

Fernando Alvim

mbutu muande / visionaire natie

in de Warande van dinsdag tot zondag van 14 - 20 uur
opening met toelichting 21 april 18 uur
debatten: elke zaterdag om 16 uur

De **nieuwe** opbergmap

10 euro of 403,-BF zie pagina 3 en 36

de Warande, Warandestraat 42, B-2300 Turnhout.

Tel.: (014) 41 94 94 Fax.: (014) 42 08 21.

e-mail: tento@warande.be - www.warande.be

Hoe bestellen
zie p. 3

De nieuwe opberg map

van

Openbaar Kunstbezit
in Vlaanderen

Fotografiecircuit

Aalbeke

O.C. Aalbeke

Krugerstraat 9, 8511 Aalbeke,

056/40.18.92

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Jerry Koninckx.

Antwerpen

C.C. Luchtbal

Columbiastraat 110, 2030 Antwerpen,

03/543.90.30

• 11-05-2001 t.e.m. 05-06-2001:

Krist Demasure.

Elcker-Ik Centrum

Breughelstraat 33, 2000 Antwerpen

07-05-2001 t.e.m. 31-05-2001:

Els Fieuw.

Bornem

C.C. Ter Dift

St-Amandsesteenweg 41-43, 2880

Bornem, 03/889.75.63

• 09-05-2001 t.e.m. 04-06-2001:

Nicole Andrea.

Evergem - Sleidinge

c.c. Stroming

Weststraat 31, 9940 Evergem -

Sleidinge, 09/358.51.00

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Roger Van Namen.

Heist-op-den-Berg

C.C. Zwaneberg

Bergstraat, 2220 Heist-op-den-Berg,

015/25.07.70

• 11-05-2001 t.e.m. 05-06-2001:

Roland Verbrugge.

Heusden-Zolder

C.C. Heusden-Zolder

Dekenstraat 40, 3550 Heusden-Zolder,

011/53.33.35

• 11-05-2001 t.e.m. 06-06-2001:

Guido Van Onderbergen.

Hoeselt

C.C. Hoeselt

Europaalaa 2, 3730 Hoeselt

• 11-05-2001 t.e.m. 06-06-2001:

Manou Broben.

Kortrijk

C.C. Kortrijk Oude Dekenij

Sint-Maartenskerkhof 8, 8500 Kortrijk

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Robert Vollekint.

Lokeren

C.C. Lokeren

Torenstraat 1, 9160 Lokeren,

09/340.50.50

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Herwig Candries.

Marke

O.C. Marke

Hellestraat 6, 8510 Marke, 056/22.69.42

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001: Joke

Leuridan.

Menen

O.C. 't Ghelandt

Waalvest, 8930 Menen, 058/51.58.91

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Lou M.C. Mulder.

Sint-Truiden

C.C. 'de bogaard'

Capucienessenstraat 8, 3800 Sint-

Truiden, 011/69.39.90

• 11-05-2001 t.e.m. 06-06-2001:

Karel Cuyvers.

Tielt

C.C. Gildhof

Sint-Michelstraat 9, 8700 Tielt,

051/40.29.35

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Rio Staelens.

Turnhout

C.C. de Warande

Warandestraat 42, 2300 Turnhout,

014/41.94.94

• 09-05-2001 t.e.m. 04-06-2001:

Patrick Van Puymbroeck.

Wemmel

G.C. De Zandloper

Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel,

02/460.73.24

• 09-05-2001 t.e.m. 04-06-2001:

Robert Kot.

• 11-05-2001 t.e.m. 05-06-2001:

Krist Demasure.

Wevelgem

c.c. Guldenberg

Acaciastraat z/n, 8560 Wevelgem,

056/43.34.90

• 12-05-2001 t.e.m. 07-06-2001:

Jaymes Van Luppen.

Activiteiten

Antwerpen

Nationaal Museum en Archief van Douane en Accijnzen

Kattendijkdok - Oostkaai 22, 2000 Antwerpen, 031229.22.42

• 20-05-2001: DNA - D&A Gidsbeurten rond samenlevingsbeschermende taken van douane en accijnzen in heden en verleden.

Balen

Kruiermuseum

Vaartstraat 29, 2490 Balen

• 09-09-2001: Ambachtenmarkt.

Open: 14 tot 18 uur.

Toegang: 50,-BEF

Essen

Karremuseum Kiekenhoeve

Moerkantsebaan 48, 2910 Essen, 031667.73.90

• 21-07-2001 t.e.m. 24-07-2001:

Bloemen op het erf.

Fuchsiantentoonstelling.

Open: van 10 tot 18 uur

Gesloten: maandag

Toegang: 100,-BEF

Reductie: 80,- BEF voor 65+; gratis kdn(-12j)

• 26-08-2001: Een dorp in beweging.

Een rondwandeling in een dorp, waar de ambachtslui druk doende zijn met het uitoefenen van hun ambacht.

Rondritten met paard en kar.

Vrouwenwerk.

Kortrijk

Broelmuseum

Broelkaai 6, 8500 Kortrijk, 056124.08.70

• 20-05-2001: Open Museumdag. Gratis rondleidingen.

Lommel

Museum Kempenland

Dorp 16, 3920 Lommel, 011154-13-35

• 20-05-2001 t.e.m. 31-08-2001: Maak kennis met de 7 musea van de Kempische museumroute. Zoektocht.

Open: dinsdag tot vrijdag van 9 tot 12 uur en van 14 tot 17 uur; weekend van 14 tot 17 uur

Gesloten: maandag en feestdagen

Toegang: gratis

VENNOOTSCHAPVOOR DE CONSERVATIE EN DE RESTAURATIE VAN KUNSTWERKEN

- Restauratie van schilderijen (namelijk: grote formaten)
- Doublering op vacuümtafel
- Behandeling van: gepolychromeerde beelden en meubels
muurschilderingen
Oosters lakwerk
conservatie van kunstwerken op papier en zijde
terracotta's
20 JAAR AKTIEF IN SAMENWERKING MET DE OFFICIELE INSTANTIES
DIEPESTRAAT 18
3061 BERTEM (Leefdaal)
(02) 767 97 80
ERKENNING NR. 04 28 01

"Maria-ten hemel-opneming"

Sint-Goedele (St. Gudule) - Brussel

F. Navez

Amarant, uw kunst-facelift!

Met tentoonstellingsbezoeken en reizen - cursussen en lezingen over beeldende kunst, filosofie en hedendaagse muziek in heel Vlaanderen en Brussel

Eigen u de gratis programmabrochure van Amarant toe!

Amarant vzw
Hoogpoort 50
B-9000 Gent
tel 09/269.17.40
fax 09/233.42.36
info@amarant.be
www.amarant.be

LIBR'ART

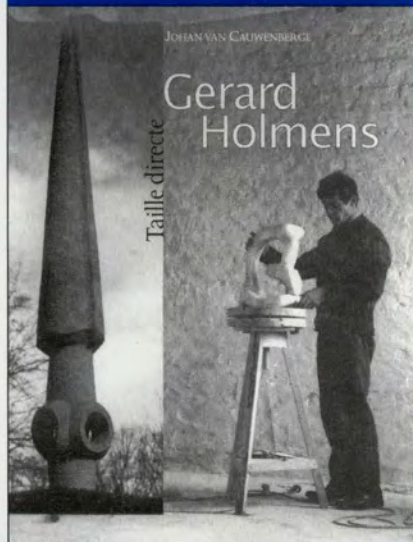
LIBRAMONT Ardennen 14de

Internationaal Kunstsalon

Libr'art

van 22 tot 30/09/2001 van 13 tot 19 u
Toegang E411 - uitrit 25 bis / 26 - Tel. ##32 (0) 61/22.39.31

Bestellen kan door storting van 2.500,-BEF

op rekeningnummer 448-0007361-87 van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen, met vermelding: "Gerard Holmens".

Het boek wordt u na ontvangst van uw betaling per post toegestuurd. Voor OKV-abonnees zijn de verzendingskosten gratis.

224 pagina's, waarvan de helft in vierkleurendruk. Formaat: 33 x 25 cm Gebonden Prijs: 2.500,- BEF

Dit kunstboek is een uitgave van Openbaar Kunstbezit in Vlaanderen.

Vormgeving: Geert Verstaen

Gerard Holmens

UITGAVE VAN OPENBAAR KUNSTBEZIT IN VLAANDEREN

Kunstboek

Gerard Holmens TAILLE DIRECTE

Door Johan Van Cauwenberge

De uitgave geeft een overzicht van de carrière, het oeuvre en het leven van de beeldhouwer Gerard Holmens (1934 – 1995).

Johan Van Cauwenberge, als kunstrecensent en hoofdpresentator verbonden aan VRT Klara (voorheen Radio 3), situeert het oeuvre van Gerard Holmens in het licht van de internationale kunstontwikkeling. De periodes en thema's in het werk van Holmens komen uitvoerig aan bod. In deze publicatie verschijnt tevens een keuze uit de correspondentie tussen de beeldhouwer Gerard Holmens en de dichter Clem Schouwenaars en hun beide echtgenotes tijdens de periode 1984-1993. Een gedetailleerde beschrijving van de evolutie van het oeuvre van de twee kunstenaars, hun wederzijdse replieken op elkaanders werk en de appreciatie kan eruit worden afgelezen. Holmens biografie en een samenvatting van de tekst in het Frans en het Engels vervolledigen het boek.

Met meer dan 200 illustraties, waaronder een aantal archiefphoto's, tekeningen en ontwerpen, biedt deze uitgave een boeiend overzicht van het oeuvre van een beeldhouwer wiens werk de klassieke tegenstellingen figuratief – abstract oversteeg.

Sint-Niklaas

Mercatormuseum-Stedelijke Musea Sint-Niklaas

Zamanstraat 49, 9100 Sint-Niklaas, 031777.29.42

• 02-09-2001: Mercator en de geschiedenis van de cartografie.

Open: om 14.30 uur

Gesloten: maandag

Toegang: 100,- BEF

Reductie: 80,- BEF voor OKV-leden

Museumcomplex Zwijgershoek

Regentiestraat 61-63, 9100 Sint-Niklaas, 031777.46.84

• 03-06-2001: De geschiedenis van geluidsopname en -weergave.

Demonstratie van muziekdozen, fonografen, grammofoons en jukeboxen. Demonstratie van muziekdozen, fonografen, grammofoons en jukeboxen.

• 05-07-2001: De danstent.

Jukeboxconcert met muziek uit de jaren '50 en '60 met dansdemonstratie van rock'n roll.

Jukeboxconcert met muziek uit de jaren '50 en '60 met dansdemonstratie van rock'n roll.

Jukeboxconcert met muziek uit de jaren '50 en '60 met dansdemonstratie van rock'n roll.

Jukeboxconcert met muziek uit de jaren '50 en '60 met dansdemonstratie van rock'n roll.

Jukeboxconcert met muziek uit de jaren '50 en '60 met dansdemonstratie van rock'n roll.

Veurne

Bakkerijmuseum Walter Plaetinck - Zuidgasthoeve vzw

Albert I-laan 2, 8630 Veurne, 058/31.38.97

• 01-09-2000 t.e.m. 30-06-2001:

Kinderbakkerij.

Kinderen bakken hun eigen broodje.

Open: Dagelijks van 10 tot 12 en van 14 tot 17 uur

Gesloten: vrijdag

Toegang: 140,- BEF (tot 12j)

BEF

Reductie: 100,- BEF voor OKV-leden

Museumnieuws

Gent

Het huis van Alijn

Kraanlei 65, 9000 Gent, 09/269.23.50

• 20-05-2001: *Vrije tijd & ontspanning. vernieuwde opstelling van vaste collectie - open museumdag.*

Lembeke

Bardelaere museum

Ledestraat 42, 9971 Lembeke,

09/377.04.22

• *Nieuw museum seizoen.*

Open: iedere zondag van 14 tot 18 uur vanaf april tot oktober

Toegang: 60,- BEF

Reductie: 40,- BEF (OKV-leden & kinderen +12j)

Oostende

Museum voor Moderne Kunst

PMMK

Romestraat 11, 8400 Oostende,

059/50.81.18

• *Tijdelijke sluiting van de vaste collectie!*

Vanaf 4 september 2000 is de vaste collectie van het museum niet meer te bezichtigen en dit tot in mei 2001 wegens herstellingswerken aan de gevel van het PMMK.

Open: van 10 tot 18 uur

Gesloten: maandag

Toegang: 200

Reductie: 160 BEF/ gratis

Temse

Priester Poppe Museum

Priester Poppestraat 35, 9140 Temse,

03/771.01.12

• *Opening Priester Poppe Museum. Het gerenoveerd geboortehuis van Priester Edward Poppe.*

In 1990 werd het vervallen geboortehuis van Eduard Poppe grondig gerenoveerd en op het gelijkvloers het museum ingericht. Het bevat meubelen, pentekeningen, schilderijen, kledingstukken, huisraad, foto's, boeken en allerlei sieraden en voorwerpen.

Open: dinsdag, zaterdag en zondag van 14 tot 16 uur. Geleide

groesbezoeken gans het jaar:

Toegang: gratis voor losse bezoekers op vaste openingsdagen

Recentie

Paul Bauters, *Van zadelsteen tot Zetelkruier*

2000 jaar molens in Vlaanderen

In 1998 verscheen het eerste deel van wat het magnum opus van bezield molenaar-molinoloog Paul Bauters moet worden. Drie jaar later is het de beurt aan het tweede deel.

Hierin staat de beschrijving van de bouw en de werking van de molens met natuurlijke aandrijfkraft in de tweede helft van de 19de eeuw centraal. Ondanks de technische verbeteringen die, dank zij de nieuwe technologische kennis, ook het molenaarsberoep ten goede kwam, betekende deze technologische optimalisering ook het begin van het einde van het molentijdperk. Verhoogde windgevoeligheid kon immers niet op tegen de nieuwe aandrijftechnieken die een permanente werking konden garanderen. De grote technische variëteit die de molens eind 19de eeuw kenden wordt in dit technisch deel tussen de teerling en de windvaan (voor staakmolens) en tussen de grondvesten en de kap (voor bovenkruisers) bijzonder uitgebreid toegelicht. Hierbij wordt ook niet voorbijgegaan aan de watermolens, waarbij een aantal speciale types, die in het economisch overzicht van Boek 1 onderbelicht bleven, nu wel worden aangehaald, zoals de papiermolens (pp. 69-74, maar dan wel het Ancien-Régime type zoals te zien is te Arnhem en niet de 19de-eeuwse gemechaniseerde varianten zoals rond Brussel) en andere gespecialiseerde types. Dat de auteur windmolenmulder is, wordt ten overvloede duidelijk in de uitzonderlijk grondige en uitvoerige technische uitleg over dit soort molens.

Bijzondere aandacht wordt ook besteed aan de maalstenen en de verdere uitrusting van de maalstoel. Gespecialiseerde windmolens als olieslag-, pel- en pompmolens krijgen nog een afzonderlijke behandeling. De aandacht voor het molenmakerssalaam slaat voornamelijk op de gebruikte hijsystemen.

Net zoals in deel 1 zijn er een aantal storende lay-out onnauwkeurigheden en wordt de hoogstaande technische kwaliteit van de tekeningen van G.J. Pouw verstoord door een niet zo gelukkige kleurenkeuze van blauw (bv. p. 62), bruin of groen (bv. pp. 312-313), die de noodzakelijke rust bij lezing van een belangwekkend referentiewerk niet ten goede komt. HARRY VAN ROYEN

'Van zadelsteen tot zetelkruier. 2000 jaar molens in Vlaanderen.

Boek 2: Bouw en werking van de molens met natuurlijke drijfkracht rond 1850 en in de natijd', Provincie Oost-Vlaanderen, Gent, 2000.

Gedrukt bij Drukkerij Emka, Kruishoutem.

367 pagina's, een 365 illustraties. Vollinnen band met wikkel, 24 x 30 cm. 2.000 BEF (50 EUR)

Bestellen: Provinciaal Molenmuseum,

Puyenberg 5, 9185 Wachtebeke,

tel 09/342.42.40, fax 09/342.42.56, E-mail: molenmuseum@oost-vlaanderen.be

Boten met een blauw schildje?

Nuttige adressen

• De Trotter vzw.

Veurnekaai 9, 2000 Antwerpen

03/213.34.49

e-mail: info@detrotter.be

www.detrotter.be

• Nationaal Scheepvaart Museum

Steenplein 1, 2000 Antwerpen

03/232.08.50

• VCM

Eikstraat 27, 1000 Brussel

02/549.07.32

e-mail: vcm@skynet.be

www.monument.vlaanderen.be

• Rijn- en binnenvaartmuseum

vzw.

Bonapartedok, 2000 Antwerpen

03/232.86.70

• Scheepvaartmuseum Baasrode

Sint-Umarusstraat 137

9200 Baasrode

052/33.11.01

• Archonaut vzw.

Pathoekeweg 34

8000 Brugge

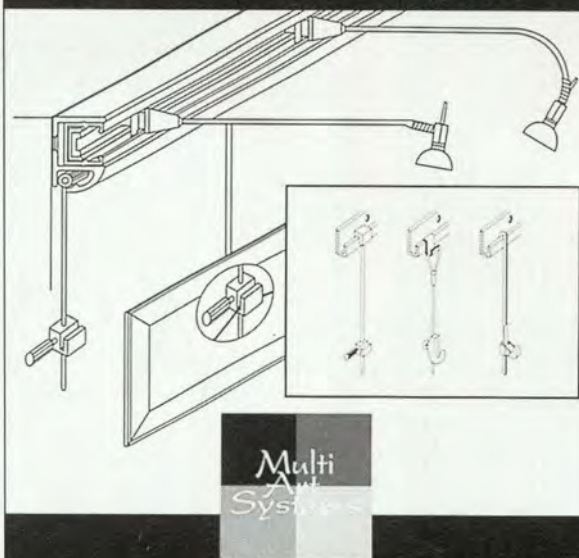
• de Scute

Havengeul-west vzw.

Ringlaan-zuid 139, 8420 De Haan

059/23.46.33

Het perfecte schilderij ophangstelsysteem met halogeen verlichting

Kapellensteenweg 272 - 2920 Kalmthout

Tel.: 03/666 27 26 - Fax: 03/666 65 73

E-mail: multi.art@skynet.be

VEILINGHUIS

LOECKX

INGELANDGAT 4 • GENT • 09/223.37.93

HUIS VAN GOETHEM

BELANGRIJKE KUNST- ANTIEK- EN INBOEDELVEILINGEN

VOLGENDE VEILINGEN :

DINSDAG 8 MEI 2001

KIJKDAGEN:

Vrijdag 4 mei van 10u tot 19u

Zaterdag 5 mei van 10u tot 17u

Zondag 6 mei van 10u tot 13u

DINSDAG 19 JUNI 2001

KIJKDAGEN:

Vrijdag 15 juni van 10u tot 19u

Zaterdag 16 juni van 10u tot 17u

Zondag 17 juni van 10u tot 13u

EXPERTISES - TAXATIES - INVENTARISSEN

Direktie Peter Loeckx - Cécile LA PIPE

TREIZE ARTISTES À PROPOS DE LEUR IDENTITÉ

BELGISCH
ATELIER

BELGE

DERTIEN KUNSTENAARS OVER HUN IDENTITEIT

JACQUES CHARLIER – PATRICK CORILLON – WIM DELVOYE – GERY DE SMET
JAN FABRE – MICHEL FRANÇOIS – MARIE-JO LAFONTAINE
JOHAN MUYLE – MICHAËL SAMYN & AURIEA HARVEY – LUC TUYMANS
PATRICK VAN CAECKENBERGH – ANNE-MIE VAN KERCKHOVEN

TOT **10 JUNI** 2001

PASSAGE 44, BRUSSEL

**OPEN VAN DINSDAG TOT ZONDAG VAN 11 TOT 18 UUR
GESLOTEN OP MAANDAG EN OP FEESTDAGEN**

TOEGANG 80 BEF / GROEPEN, STUDENTEN EN SENIOREN 40 BEF
RONDLEIDINGEN MOGELIJK OP AANVRAAG

02 222 45 05

WWW.BELGISCHATELIER.BE

WWW.DEXIA.BE

DEXIA